

**Het Kiesstelsel en de werking van de
Kieswet van de Republiek Suriname**
*Summiere weergave in verband met voorbereiding en organisatie
van de Algemene-, Vrije- en Geheime verkiezingen (2000)*

Mr. B. Ahmadali

Augustus 2004

Het Kiesstelsel en de werking van de Kieswet van de Republiek Suriname

*Summiere weergave in verband met voorbereiding en organisatie
van de Algemene-, Vrije- en Geheime verkiezing (2000)*

Inleidende opmerking:

Deze notitie is geschreven voor een ieder, die in welk verband dan ook is betrokken bij de voorbereiding en organisatie van de Algemene-, vrije- en geheime verkiezingen ter verkiezing van de leden voor De Nationale Assemblée, Ressort- en Districtsraden, met name de Districts-Commissarissen in Suriname, die qualitate qua voorzitter zijn van de Hoofdstembureau's.

De volgende onderwerpen komen aan de orde:

- I. Verkiezing van de volksvertegenwoordigen lichamen**
- II. Het verkiezingsstelsel in Suriname**
- III. De rechtsbronnen**
- IV. De organisatie van de verkiezingen**
- V. De verkiezingsactiviteiten volgens de verkiezingskalender**
- VI. Enkele sectoren voor projectmatige aanpak**
- VII. Financiering**
- VIII. Kiezerslijsten**
- IX. Registratie politieke organisaties**
- X. Kandidaatstelling**
- XI. Distributie oproepingskaarten**
- XII. Dag der stemming**
- XIII. Vaststelling verkiezingsuitslag**
- XIV. Berekening van de ztels voor DNA, RR's en DR's**
- XV. Controle en Toezicht**
- XVI. Verkiezing van de President en de Vice-President v/d Rep Suriname**
- XVII. Klachten en Bezwaren**
- XVIII. De meest gestelde vragen**
- XIX. Bijlagen: concept-beroepschriften met inleiding vooraf**

Mr. B. Ahmadali

- Ex Districts-Commissaris in Suriname (1972-2002)
- Juridisch Consultant; Managing Director "Decentralization and Local Government Strengthening Program (DLGP) 2003-2014)
- Lid van de Staatscommissie tevens Coordinator van de externe financiering en internationale relaties, betreffende voorbereiding en organisatie van de Algemene-, vrije- en geheime verkiezing in Suriname op 25 mei 2000.
- Lid Beleidscommissie ter ondersteuning van de Onderraad, belast met de voorbereiding en organisatie van de Algemene-, Vrije- en Geheime verkiezing in Suriname van mei 2005.
- Auteur van het Draaiboek t.b.v. de organisatie en management van de Algemene-, Vrije- en Geheime verkiezing in Suriname van mei 2005.
- Beleidsadviseur van de Beleidscommissie voorbereiding en organisatie van de Algemene, vrije en Geheime Verkiezingen 2010

I. DE VERKIEZING VAN DE VOLKSVERTEGENWOORDIGENDE ORGANEN EN DE REGERING IN SURINAME (cijfers en getallen op basis van verkiezingen 2000).

Bij de Algemene, vrije-en geheime verkiezingen gaat het om de verkiezing van:

A. **DE NATIONALE ASSEMBLEE (DNA):** **51 DNA-leden**

B. **62 RESSORTRADEN (RR)** **715 RR-leden**

1. 199 RR-leden in Paramaribo 12 ressorten
2. 101 RR-leden in Wanica 7 ressorten
3. 63 RR-leden in Nickerie 5 ressorten
4. 23 RR-leden in Coronie 3 ressorten
5. 60 RR-leden in Saramacca 6 ressorten
6. 60 RR-leden in Commewijne 6 ressorten
7. 52 RR-leden in Marowijne 6 ressorten
8. 49 RR-leden in Para 5 ressorten
9. 52 RR-leden in Brokopondo 6 ressorten
10. 56 RR-leden in Sipaliwini 6 ressorten

C. **10 DISTRICTSRADEN (DR)** **105 DR-leden**

1. leden DR Paramaribo
2. 15 leden DR Wanica
3. 10 leden DR Nickerie
4. 7 leden DR Coronie
5. 9 leden DR Saramacca
6. 9 leden DR Commewijne
7. 9 leden DR Marowijne
8. 9 leden DR Para
9. 7 leden DR Brokopondo
10. 9 leden DR Sipaliwini

De aantallen van de DR-en RR-leden zijn afhankelijk van de bevolkingscijfers per kiesdistrict en stemdistrict, die bij elke verkiezing opnieuw worden vastgesteld.

D. **PRESIDENT en de VICE-PRESIDENT**

TOTAAL AANTAAAL LEDEN VERENIGDE
VOLKSVERGADERING (DNA+RR+DR-leden) **871 VVV-leden**

II. HET VERKIEZINGSSTELSEL IN SURINAME

Stoelt op art. 52 G.W.: Politieke democratie

- politieke macht berust bij het volk en wordt uitgeoefend conform de Grondwet
- kenmerkend: participatie en representatie v/h volk
- scheidt de voorwaarde voor deelname v/h volk aan ALGEMENE, VRIJE EN GEHEIME VERKIEZINGEN ter samenstelling van de volksvertegenwoordigende organen en de regering.

A. **Voor de verkiezing van de DNA-leden:**

Geldt het stelsel van evenredige vertegenwoordiging bij grootste gemiddelde en voorkeursstemmen
(Art. 61 G.W.)

B. Voor de verkiezing van de RR-leden:

Geldt het gewone personenmeerderheidsstelsel. De volgorde wordt bepaald naar de rangorde der hoofdelijk verworven stemmen. Hierdoor worden alle beschikbare zetels toegekend. (art. 163 G.W.)

C. Voor de verkiezing van de DR-leden:

Het aantal zetels in de DR moet worden toegekend aan politieke organisaties, naar evenredigheid van het totaal aantal in de Ressortraden verworven zetels. Indien er na de toekenning van de volle zetels nog zetels over zijn, zullen deze zetels in de DR worden toegekend aan de politieke organisatie met de opeenvolgende hoogste breukwaarde. Is die breukwaarde even groot dan beslist het lot. (art. 162 G.W. en art. 124 Kiesregeling)

D. Voor de verkiezing van de President en de Vice – President:

Geldt een gekwalificeerde meerderheid in de DNA van 2/3 der aantal uitgebrachte stemmen. Indien na 2 stemmingen de 2/3 meerderheid niet gehaald, komt de Verenigde Volksvergadering bijeen voor de derde stemming, die bij gewone meerderheid van het aantal uitgebrachte stemmen beslist, mits meer dan de helft van het antal in functie zijnde leden (DNA, RR en DR) tegenwoordig zijn (art. 181 G.W.)

III. DE RECHTSBRONNEN

1. GRONDWET VAN DE REPUBLIEK SURINAME (S.B. 1987 NO. 116), gewijzigd bij wet van 8 april 1992 (S.B. 1992, NO. 38)
2. DE KIESREGELING (S.B. 1996, NO. 15)
3. HET KIESBESLUIT (G.B. 1996, NO.82)
4. HET DECREET / WET OP POLITIEKE ORGANISATIES (S.B. 1987., NO. 61)
5. BESCHIKKING VAN DE MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN d.d.(wordt bij elke verkiezing steeds opnieuw vastgesteld), houdende vaststelling van de Instructie voor de leden van de stembureaus
6. BESCHIKKING VAN DE MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN , betreffende bekendmaking van de stembureaus (samenstelling, locaties); wordt bij elke verkiezing opnieuw samengesteld.
7. HET STAATSBESLUIT vanvoor het bekendmaken van de Kandidaatstelling en de Dag der stemming

IV. DE ORGANISATIE VAN DE VERKIEZING

De betrokken verkiezingsorganen zijn:

1. **DE PRESIDENT VAN DE REPUBLIEK SURINAME.**
Stelt de datum van de verkiezing vast en de dag der kandidaatstelling (artt. 85 en 86 van de Kiesregeling); voor de komende verkiezing op 25 mei 2000 is zulks geschied bij Staatsbesluit van 12 augustus 1999 (S.B. 1999, No. 55);hij is verantwoordelijk voor de voorbereiding, organisatie en geven van leiding aan de verkiezingsactiviteiten, ondersteund door een TECHNISCHE COMMISSIE en een FINANCIËLE COMMISSIE.
2. **DE MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN** c.q. het Ministerie van Binnenlandse Zaken:
De aangelegenheden betreffende de volksraadpleging en de verkiezing van leden van de volksvertegenwoordigende lichamen behoren tot de zorggebieden van het Ministerie van Binnenlandse Zaken (Besluit Taakomschrijving Departementen 1991 (S.B. 1991, No. 58).

- 3 **HET ONAFHANKELIJK KIESBUREAU (OKB): Minimaal 7 leden**
Houdt toezicht op de algemene, vrije-en geheime verkiezingen, stelt de verkiezingsuitslag bindend vast; ziet ook erop toe dat het Kiesregister met zorg is samengesteld en dat het steeds is bijgehouden; heeft ook het recht om observers/toezichthouders aan te stellen voor het houden van toezicht op de naleving van de juiste procedures door de stembureaus. Houdt voorts een openbaar register op na, waarin alle politieke organisaties in het land moeten zijn ingeschreven, coordineert de Internationale observers.
 - 4 **HET CENTRAAL HOOFDSTEMBUREAU (CHB): 7 leden en 3 plv leden.**
Registreert de aan de verkiezingen deelnemende politieke organisaties; stelt de verkiezingsuitslag vast aan de hand van de processen-verbaal van de Hoofdstembureaus; heeft als additionele taak om de samnstelling van Districtsraden en Ressortraden te controleren. Het proces-verbaal wordt aangeboden aan de President en het OKB.
 - 5 **DE DISTRICTS – COMMISSARISSEN**
Hebben de zorg over de inrichting van de stemlokalen, distributie van oproepingskaarten, ordemaatregelen, algehele coordinatie van de verkiezingsactiviteiten in zijn district; hij is ambtshalve voorzitter van het Hoofdstembureau in zijn district;
 - 6 **DE HOOFDSTEMBUREAUS (10): 5 leden en 3 plv leden**
In elk Kiesdistrict (waarvan de grenzen samenvallen met die van het district) is er een Hoofdstembureau, dat controle en toezicht heeft op de verrichtingen van de stembureaus, de verkiezingsuitslagen van de RR's, DR's en DNA vast stelt aan de hand van de processen-verbaal van de stembureaus in zijn district; wijst de leden toe aan de RR's en DR's en stelt deze gekozen lichamen samen. De p.v's worden opgestuurd voor het CHB.
 - 7 **DE STEM BUREAUS (443 in 2000, 559 in 2010): 5 leden en 5 plv leden**
Het gehele land is verdeeld in 10 Kiesdistricten, waarvan de grenzen samenvallen met die van de districten); elk Kiesdistrict is verdeeld in Stemdistricten en in elk stemdistrict zijn er een of meer stembureaus (volgens de cijfers van de Verkiezingen van 1987: Paramaribo 227, Wanica 67, Nickerie 30, Coronie 4, Saramacca 20, Commewijne 27, Marowijne 14, Para 16, Brokopondo 7, Sipaliwini 31, TOTAAL 443; wordt bij elke verkiezing opnieuw vastgesteld); de kiezer brengt zijn/haar stem uit op zo'n stembureau, vrij en geheim; neemt de stem op per persoon en per politieke organisatie, legt vast bij proces-verbaal en zendt dit naar het Hoofdstembureau.
1. **DE BELEIDSCOMMISSIE VOORBEREIDING ALGEMENE, VRIJE-EN GEHEIME VERKIEZINGEN TER ONDERSTEUNING VAN DE ONDERRAAD**
 - ingesteld bij Presidentieel Besluit
 - taken:
 - advies en bijstand in alle organisatorische en administratieve aangelegenheden;
 - adviseren en uitstippelen van hoofdbeleidslijnen;
 - formuleren en uitwerken van projectvoorstellen;
 - monitoren
 -
 2.
 -
 -
 -
 -
 -

V. HET PAKKET VAN DE VERKIEZINGSACTIVITEITEN EN DE VERKIEZINGSKALENDER.

1. opschoning Kiezerslijsten (KL);
Inventarisatie centra ter inzagelegging Kiezerslijsten, instructie aan politieke organisaties, training en workshops aan personeel; productie van de KL, inrichting centra, voorlichting publiek;
2. versterking van het verkiezingsapparaat, financieel, human resource en managementwise
3. opstellen Verkiezingsbegroting;
4. financiering van de Verkiezingsbegroting;
5. bemensing van de Verkiezingsorganen;
6. **TER INZAGELEGGING VAN DE KL gedurende 30 dagen;**
7. **AFSLUITING VAN DE KIEZERSLIJSTEN** (verwerking van mutaties t/m 21/03/00)
8. **AFSLUITING PERIODE VOOR DE REGISTRATIE VAN POLITIEKE ORGANISATIES BIJ HET OKB.**
9. **DEFINITIEVE KIEZERSLIJSTEN**
10. Voorlichting aan Politieke organisaties inz. opstelling Kandidatenlijsten
11. **REGISTRATIE POLITIEKE ORGANISATIES BIJ HET CENTRAAL HOOFDSTEMBUREAU (CHB)**
12. **KANDIDAATSTELLING (45STE dag voor de dag der stemming)**
13. Ter inzagelegging Kandidaatlijsten
14. Bekendmaking van de geldige Kandidaatlijsten en de Verzamellijst.
15. Distributie van de oproepingskaarten
16. Start training en beediging van stembureau personeel;
17. Gereedmaken van stembureau materiaal
18. Inrichting stemlokalen
19. Start distributie oproepingskaarten
20. **DAG DER STEMMING**

VI. BIJZONDERE AANDACHT EN PROJECTMATIGE AANPAK VAN DE SPECIFIEKE SECTOREN, BETREFFEN DE VOLGENDE COMPONENTEN:

- FINANCIERING
- KIEZERSLIJSTEN / KIEZERSADMINISTRATIE
- REGISTRATIE POLITIEKE ORGANISATIES
- KANDIDAATSTELLING
- DISTRIBUTIE OPROEPINGSKAARTEN
- DAG DER STEMMING
- UITSLAG
- CONTROLE/TOEZICHT
- KLACHTEN/BEZWAREN
- VERKIEZING VAN DE VICE-PRESIDENT EN DE PRESIDENT

VII. FINANCIERING

- BUDHETTAIR : Nationale begroting
- EXTERNE FINANCIERING : EU, UNDP, IDB, e.a.

VIII. KIEZERSLIJSTEN (art 52 lid 2, G.W. en artt. 16 t/m 23 Kiesregeling)

- kiezerslijsten worden per kiesdistrict en ressort samengesteld uit het Kiesregister - wordt bijgehouden dag op dag -, vermeldende de in het Centraalbevolkingsregister opgenomen kiesgerechtigde personen,
- vermeldt: de geslachtsnaam, de voornamen of beginletters, datum, jaar en plaats van geboorte, adres, datum van uitgifte ID-kaart, ID-nummer en het nummer van het ressort;
- zij die de leeftijd van 18 jaar hebben bereikt uiterlijk op de 25ste dag voor de kandidaatstelling, Sur. nationaliteit hebben en ingezetene van Suriname zijn;
- 4 hoofdmomenten voor een deugdelijke kiezerslijsten (KL):
 - a) voorbereidingen, gericht op het *upgraden van de kiezersadministratie: opschonen kiezerslijsten* (vertrek naar het buitenland, verhuizing, overlijden, dubbele registratie, kwaliteits- onvolkomenheden);
 - b) *straatnaamgeving, huizennummering, ID-kaart; automatiseringsaspecten;*
 - c) de ter inzagelegging van de KL vanaf de 30ste dag voor de definitieve afsluiting; inventarisatie en inrichting van centra, voorlichting;
 - d) het aanbrenge van aanvullingen en verbeteringen.
Procedure: indiening verzoekschriften; onderzoek in het kiezersregister, verwerking in het kiezersbestand, opmaken beschikking v/d Min.v. Binnenlandse Zaken (Biza), verwerken van de beslissing van de Minister van Biza

het afsluiten van de KL op de 25ste dag voor de kandidaatstelling; deze lijsten zijn geldend voor de verkiezingen DAN PAS ZAL BEKEND ZIJN HET AANTAL KIEZERS per kiesdistrict, per ressort, per stembureau en per stembureau; afdrukken, etc. AANTAL KIEZERS: mogelijk 340.000 !

SPECIALE AANDACHT VOOR HET BINNENLAND (SIPALIWINI, MAROWIJNE EN BROKOPONDO)

- na de binnenlandse oorlog van 1986, die vijf jaar duurde, zijn alle bureaus van bevolkingsregister verwoest; herstel kwam langzaam op gang;
- diverse commissies met ondersteuning van de UNDP (vorige verkiezing OAS) t.b.v.: herstel van de bureaus, communicatie, transport, werving, selectie, opleiding en training van personeel, ID-kaarten, kiezersregistratie, aanvulling en verbetering KL, etc.

IX. REGISTRATIE POLITIEKE ORGANISATIES (art. 53, 60 G.W., j.o. art. 20, artt. 61 e.v. Kiesregeling, Wet op politieke partijen)

Politieke organisaties kunnen ook zijn combinatie van politieke organisaties onder voorwaarden dat zij:

- *gevormd zijn om aan de verkiezing deel te nemen;*
- *voldoen aan de Wet op politieke organisaties;*
- *niet uitgesloten zijn voor deelname aan de verkiezingen;*

HET ONAFHANKELIJK KIESBUREAU (OKB) weigert registratie in haar openbaar register (*bron Mr. S. Polanen, voorz. OKB*): in de volgende gevallen)

1. De statuten zijn in strijd met: geldende verdragen, grondwet, wet en recht;
2. Het beginselprogramma is in strijd met geldende verdragen, etc. (zie ad 1);

3. De naam van de rechtspersoon voldoet niet aan de ad 1 vermelde verdrag, wet, en recht, voorts gelijkkluidend is met een reeds gerigistreeerde naam en indien verwarring is te duchten door de gekozen naam;
4. De rechtspersoon is door de rechter verboden verklaard of de procedure daartoe is ingezet;

De opsomming is niet limitatief.

HET CENTRAAL HOOFDSTEMBUREAU (CHB), art. 31 Kiesregeling e.v. de vereisten zijn of te wel de registratie wordt geweigerd

1. aanbieding niet binnen de gestelde termijn, volgens bekendmaking;
2. indien in het symbool wapen of vlag van Sur. is verwerkt en i.s.m. de openbare orde en de goede zeden;
3. indien tegen de registratie gegronde bezwaren zijn ingediend;
4. indien niet voldaan aan de eisen van het Decreet voor politieke organisaties (S.B. 1987, No. 61), hierbij gaat om de overlegging van:
 - a) bewijs van registratie bij het Onafhankelijk Kiesbureau (OKB) ontbreekt;
 - b) de statuten, reglementen of andere documenten, waaruit de ordening van de politieke organisatie blijkt, ontbreken;
 - c) het besluit van de President waaruit de goedkeuring van de Statuten blijkt, ontbreekt;

Bij niet voldoening, kan binnen 7 dgn herregistratie worden aangeboden.

UITSLUITING VAN DEELNAME o.a. INDIEN DE DREMPEL VAN 1% VAN HET TOTAAL ANTAAL KIESGERECHTIGDEN NIET GEHAALD (art. 8 Wet op politieke organisatie)

X. KANDIDAATSTELLING (art 38 Kiesregeling e.v.)

- kandidaatstelling vindt plaats bij de 10 Hoofdstembureau's (in de 10 Kiesdistricten);
- voor de vereisten, procedures, termijnen, administratief beroep en herregistratie zie de artt. 38 t/m 45;
- Onderzoeken van de lijsten en beslissen over de geldigheid der lijsten door de Hoofdstembureaus (artt. 46 t/m 49);
Navolgende verzuimen (die binnen 3 dgn kunnen worden hersteld) mogelijk (art. 47):
 - a) kandidaat is niet op correcte wijze opgebracht (art. 41 lid 1);
 - b) ontbreken van de bewilligingsverklaring (art. 43 lid 1);
 - c) de inlevering van de lijst is niet persoonlijk geweest; machtiging van de politieke organisatie ontbreekt (art. 44 lid 1);
 - d) naam of symbool van de politieke organisatie zijn niet correct (artt. 31 t/ 37), machtiging ontbreekt (art. 44 lid 2.a), registratiebewijs ontbreekt (art. 44 lid 2b);De lijsten zijn ongeldig (art. 50):
 - a) de registratie van de politieke organisatie bij het CHB is niet correct (art. 31 lid 1);
 - b) het bestuur v/d politieke organisatie heeft de lijst niet ondertekend (art. 39 lid 1)
 - c) de indiening is geschied door onbevoegden (art. 44 lid 1)
 - d) schriftelijke volmacht van het bestuur, ontbreekt (art. 44 lid 2.a)
 - e) bewijs van inschrijving in het register van CHB ontbreekt (art. 44 lid 2.b)De kandidaten worden geschrapt (art. 50):
 - a) geen bewillingsformulier overgelegd;
 - b) kandidaat op meer dan 2 lijsten;
 - c) meer kandidaten op de lijst dan het toegestaan aantal;
 - d) kandidaat komt voor op de kandidatenlijst van een ander kiesdistrict dan het zijne.

- Administratief beroep en bekendmaking v/d kandidatenlijsten (artt. 52 t/m 53)
- Kandidaatstelling voor de RR-leden, onderzoek der lijsten, beslissen over de geldigheid en schrappen van kandidaten, administratief beroep bekendmaking v/d kandidatenlijsten, zowel van de RR's als DR's (artt. 54 t/m 84)
- DE PREIDENT V/D REP. SURINAME STELT DE DAG DER KANDIDAATSTELLING VAST 45 DAGEN VOOR DE DAG DER STEMMING (art. 85), geschied bij Staatsbesluit van 12 augustus 1999 (S.B. 1999, no. 55)

XI. DISTRIBUTIE OPROEPINGSKAARTEN

- art. 90 lid 1 v/d Kiesregeling bepaalt dat tenminste 3 dagen voor de stemming elke kiezer van de Districts-Commissaris van zijn district een oproepingskaart moet hebben ontvangen;
- voor een richtige uitreiking wordt aan elke colporteur 2 personen van 2 verschillende politieke partijen toegevoegd (zeer kostbaar, vooral in het binnenland, kan afgeschaft worden sinds de invoering van het vertoon van ID-kaarten);
- vanaf 1987 geldt als controle:
 1. het overleggen van ID-kaart, v.a. 1987 ingevoerd;
 2. het voorkomen op de kiezerslijst;
 3. het vinger kleuren;
 4. het bezit van de oproepingskaart (is thans slechts een formele uitnodiging)

XII. DAG DER STEMMING (art. 187 Kiesregeling e.v.)

DE PRESIDENT V/D REP. SURINAME STELT TEVENS VAST DE 'DAG DER STEMMING' /VIERKIEZINGSDAG (art. 86), geschied bij Staatsbesluit van 12 augustus 1999 (S.B. 1999, no. 55)

- wordt uitsluitend gestemd op namen van kandidaten op de goedgekeurde kandidatenlijsten (DNA/RR)
- kiezer neemt persoonlijk deel a/d verkiezing (behoudens in enkele gevallen, waarbij volmachten zijn toegestaan);
- tijdige publikatie, aanwijzen van lokaliteiten, bemensing, inrichting stemlokalen (art. 88);
- de stemming vindt plaats van 7.00 tot 19.00 uur
- de kiezer ontvangt tenminste 3 dagen voor de stemming een oproepingskaart met alle relevante gegevens erop. Bij verlies wordt duplicaat verstrekt door de Districts-Commissaris of het stembureau.
- Kandidatenlijsten worden ter inzage gelegd.
- De inrichting van het stemlokaal, het stembiljet, stemmen, ordehandhaving, schorsing der stemming bij wanorde (artt.93 t/m 109);

Stemmen bij volmacht.

- kiezers, benoemd tot leden van Hoofdstembureau en stembureau;
- kiezers behorende tot Korps politie en Nationaal Leger, die wegens dienstopdracht buiten hun kiesdistrict bevinden;

- er wordt steeds 1 gemachtigde toegestaan, die op dezelfde kiezerslijst als de volmachtgever voorkomt; de gemachtigde mag niet stemmen als hem het overlijden van de volmachtgever is bekend;

Beeindiging der stemming en stemopneming (telling), verzegeling van zaken.

- beeindiging stemming zodra de laatste stem om 19.00 is uitgebracht. Iedereen die om 19.00 uur aanwezig is, krijgt de gelegenheid om de stem uit te brengen;
- verrichtingen, procedures, bezwaren (artt. 113 t/m 122);

XIII. VASTSTELLING UITSLAG (artt. 123 e.v. Kiesregeling)

- Hoofdstembureaus houden zitting, zodra alle processen-verbaal binnen zijn;
- Het Hoofdstembureau stelt vast:
 - a) aantal stemmen op elke kandidaat;
 - b) aantal stemmen op elke politieke organisatie per kiesdistrict/ressort;
 - c) het gezamenlijk aantal op de kandidaten en de politieke organisaties uitgebrachte stemmen;

Juridisch Buro Mr. B. Ahmadali h/o Via-Activa Law Consultancy Ned/Sur. (10)

- d) het aantal zetels in de DR moet worden toegekend aan politieke organisaties, naar evenredigheid van het totaal aantal in de Ressortraden verworven zetels. Indien er na de toekenning van de volle zetels nog zetels over zijn, zullen deze zetels in de DR worden toegekend aan de politieke
 - e) organisatie met de opeenvolgende hoogste breukwaarde. Is die breukwaarde even groot dan beslist het lot.
 - f) de voorzitter maakt de uitslagen bekend; aanwezigen kunnen bezwaren inbrengen;
 - g) de Hoofdstembureaus zenden de p.v.'s met de bescheiden van de stembureau's naar het *Centraal Hoofdstembureau* (CHB);
- CHB begint met haar verrichtingen ter vaststelling van de uitslag van de verkiezing, zodra alle p.v.'s van de Hoofdstembureaus zijn ontvangen
 - Kandidaten voor de RR's worden bij gewone meerderheid van stemmen gekozen;
 - De kandidaten worden verklaard te zijn gekozen naar de rangorde der hoofdelijk verworven stemmen; Bij gelijk aantal beslist het lot;
 - De kandidaten van de DR's worden door CHB aangewezen en verkozen verklaard naar de verhouding tussen de door hun politieke organisatie behaalde zetels in de RR's en het aan de DR toekomende aantal zetels. De zeteltoewijzing vindt plaats overeenkomstig het bepaalde in artikel 124d.
 - De kandidaten voor de DNA worden gekozen volgens het stelsel van de evenredige vertegenwoordiging bij grootste gemiddelden met voorkeursstemmen. De zetelverdeling vindt plaats per district volgens het bepaalde in artikel 8;
 - de eerste zetel wordt toegekend aan de politieke organisatie met het hoogste aantal stemmen; vervolgens wordt telkens bepaald welke organisatie na toevoeging van een volgende zetel het grootste gemiddelde aantal stemmen heeft.
 - indien meer dan een politieke organisatie het hoogste aantal stemmen heeft, wordt aan elk van die organisaties een zetel toegekend.
 - blijken na toevoeging van een volgende zetel, 2 of meer politieke organisaties het grootste gemiddelde aantal stemmen te hebben, dan wordt aan elk van die organisaties een zetel toegekend. Aantal toe te wijzen zetels moet wel toereikend zijn, anders beslist het lot.

- CHB bepaalt het quotient per politieke organisatie: deelt het aantal op de politieke organisatie uitgebrachte stemmen met het aantal toegewezen zetels. Kandidaten met een hoger aantal stemmen dan het quotient zijn bij voorkeur gekozen.. Voor het overige en voor zover kandidaten een gelijk aantal voorkeurstemmen hebben behaald, worden de zetels toegekend naar de volgorde van de door de politieke organisatie ingediende kandidatenlijst.

Bekendmaking uitslag.

- CHB maakt de uitslagen bekend tijdens een openbare zitting; aanwezige kiezers kunnen er bezwaren inbrengen;
- CHB legt de uitslagen vast in een proces-verbaal;
- CHB zendt het p.v. naar de President en het *Onafhankelijk Kiesbureau (OKB)*, dat de verkiezingsuitslag 'bindend' verklaart;
- CHB publiceert de uitslagen;
- CHB zet de procedure in betreffende kennisgeving aan de gekozenen en de politieke organisaties, etc. (artt. 134 t/m 137);

XIV. BEREKENING VAN DE ZETELS VAN RR, DR EN DNA

(Bron: Mr. S.F. Polanen, Voorzitter OKB, Paramaribo 1988)

Samenstelling DNA, RR en DR (Districtsraden): artt. 8 t/m 12 Kiesregeling) (v-2000):

- Verdeling DNA-zetels per district:

1. Paramaribo	17
2. Wanica	7
3. Nickerie	5
4. Commewijne	4
5. Sipaliwinie	4
6. Brokopondo	3
7. Marowijne	3
8. Para	3
9. Saramacca	3
10. Coronie	2
- Verdeling van de RR-zetels (v-2000):

- minder dan 1001 inwoners	7
- van 1001-2000 inwoners	9
- van 2001-5000 inwoners	11
- van 5000-10000 inwoners	13
- van 10001-13000 inwoners	15
- boven 13000 inwoners	17
- Verdeling van de indirect vanuit de RR's gekozen DR-leden:

De zetels in een DR worden toegekend aan de in de RR's van het betreffende district vertegenwoordigende politieke organisaties, naar evenredigheid van het totaal aantal in de ressorten verworven zetels.

- minder dan 10001 inwoners	7
- van 10001-30000 inwoners	9
- van 30001-50000 inwoners	11
- van 50001-100000 inwoners	15

- boven 100000 inwoners 17

TOEWIJZING ZETELS RESSORTRAAD

na gehouden algemene-, vrij- en geheime verkiezingen worden de volgorde der gekozenen bepaald naar de rangorde der hoofdelijk verworven stemmen. Hierdoor worden alle beschikbare zetels toegekend (art. 163 G.W.)

Voorbeeld van een RR met 7 zetels

Hieraan ligt ten grondslag het personenmeerderheidsstelsel. De kiezers zijn vrij om op 7 personen/kandidaten op verschillende lijsten van verschillende politieke organisaties te stemmen. De 7 kandidaten met het hoogste aantal stemmen zijn gekozen. Vaak stemt men disciplinair.

TOEWIJZING ZETELS DISTRICTSRAAD

Na gehouden algemene-, vrij- en geheime verkiezinge (v-2000)n; de zetels worden toegekend na aan de in ressortraden van het betreffende district vertegenwoordigende politieke organisaties, naar evenredigheid van het totaal in de ressortraden verworven zetels (art. 162 G.W.)

Voorbeeld van een DR met 9 zetels

Politieke Org.	Ress. I	Ress II	Ress III	Totaal aant RR-zetels
A	3	4	10	17
B	7	3	3	13
C	3	1	11	15
D	5	1	3	9
TOTAAL				54

De verhouding tussen de politieke organisaties is als volgt:

A:B:C:D = 17/54 : 13/54 : 15/54 : 9/54

De toewijzing van de zetels geeft het volgende resultaat:

A = 2 5/6 zetel; B = 2 1/6 zetel; C = 2 3/6 zetel; D = 1 3/6 zetel.; TOTAAL = 7 ZETELS.

Op basis van het grootste gemiddelde worden de 'restzetels' (2) als volgt toegekend:

A = 5/6 : eerste restzetel;

C = 3/6 : tweede restzetel

D = 3/6

B = 1/6

De eerste restzetel wordt aan A toegekend; C en D zijn gelijk; het lot beslist. Als C wint, dan gaat de tweede restzetel naar C.

Het resultaat is:

A 2 + 1 = 3 zetels

B 2 + 0 = 2 zetels

C 2 + 1 = 3 zetels

D 1 + 0 = 1 zetel

TOTAAL 9 ZETELS

TOEWIJZING ZETELS NATIONALE ASSEMBLEE (51 ZETELS)

Op basis van evenredige vertegenwoordiging per district bij grootste gemiddelde en voorkeursstemmen (art. 61 G.W.).

Voorbeeld: een district met 4 DNA-zetels

Uitgegaan wordt van 4 deelnemende politieke organisaties.

Om te beginnen wordt aan elke deelnemende politieke organisatie een zetel FICTIEF toegekend.

Politieke org. Aantal stemmen Gemiddelde

A	12,500 : 1	12,500
B	4,200 : 1	4,200
C	3,800 : 1	3,800
D	2,500 : 1	2,500

Partij A met grootste gemiddelde krijgt 1 zetel toegekend.

De procedure wordt herhaald. Aantal uitgebrachte stemmen ongewijzigd. Wederom wordt elke politieke organisatie een fictieve zetel toegekend.

<u>Politieke org.</u>	<u>Aantal stemmen</u>	<u>Gemiddelde</u>
A	12,500 : 2	6,250
B	4,200 : 1	4,200
C	3,800 : 1	3,800
D	2,500 : 1	2,500

Partij A heeft wederom het grootste gemiddelde en krijgt ook de 2e zetel toegekend.

De procedure wordt herhaald. Aantal uitgebrachte stemmen ongewijzigd. Wederom wordt elke politieke organisatie een fictieve zetel toegekend.

<u>Politieke org.</u>	<u>Aantal stemmen</u>	<u>Gemiddelde</u>
A	12,500 : 3	4,166
B	4,200 : 1	4,200
C	3,800 : 1	3,800
D	2,500 : 1	2,500

Partij B heeft nu het grootste gemiddelde en krijgt de 3e zetel toegekend.

De procedure wordt herhaald. Aantal uitgebrachte stemmen ongewijzigd. Wederom wordt elke politieke organisatie een fictieve zetel toegekend.

<u>Politieke org.</u>	<u>Aantal stemmen</u>	<u>Gemiddelde</u>
A	12,500 : 4	3,125
B	4,200 : 2	2,100
C	3,800 : 1	3,800
D	2,500 : 1	2,500

Partij C heeft nu het grootste gemiddelde en krijgt de 4e zetel toegekend.

EINDRESULTAAT = A 2 zetels, B 1 zetel, C 1 zetel; D 0 zetel = **4 zetels**.

Kandidaten kunnen ook met 'voorkeursstemmen' worden gekozen.

Belangrijk is het berekenen van het 'quotient'. Voor partij A = $12,500 : 3 = 4,166$. Een kandidaat die op de lijst bijv. op no. 7 staat en meer dan 4166 stemmen behaalt, is dan bij voorkeur gekozen; de rest van de stemmen gaat naar kandidaat no. 1.

Het quotient voor partij B is $4,200 : 1 = 4,200$, etc., etc. etc.

XV. CONTROLE EN TOEZICHT

Vanwege het OKB (Onafhankelijk Kiesbureau)

- houdt toezicht op de algemene verkiezingen;
- stelt de verkiezingsuitslag bindend vast.
- telt minimaal 7 leden en 3 plv leden; leeftijdsgrens is 65.
- ziet toe op de juiste samenstelling v/d kiezerslijsten;
- kan de Minister van Binnenlandse Zaken (Biza) bij gekonstateerde onjuistheden verzoeken de lijsten te verbeteren en aan te vullen
- ziet t.a.v. de oproepingskaarten toe:

- dat elke kiezer uiterlijk 3 dagen voor de stemming de oproepingskaart ontvangt;
- dat de Districts-Commissaris (D.C.) richtig te werk gaat; de D.C. is verplicht aan OKB alle informatie te verschaffen;
- dat de kiezer zelfs op de dag der stemming de oproepingskaart kan verkrijgen (te verstrekken door de D.C. of het stembureau);
- ziet toe dat aan de stembureau's uniforme instructies worden gegeven en dat de werkwijze ook uniform is;
- is bevoegd toezichthouders aan te wijzen voor controle op de werkzaamheden van de stembureaus;
- Hoofdstembureau –en stembureauleden zijn verplicht alle info's te verstrekken;
- bevoegd om maatregelen te treffen en onderzoek te doen instellen bij gekonstateerde klachten en onjuistheden;
- de Minister van Biza is verplicht alle info te verstrekken;
- Binnen 2 maanden na de dag der stemming brengt OKB verslag uit aan de Regering en de DNA.

Vanwege de Hoofdstembureaus

- op de verrichtingen van de stembureaus in hun kiesdistrict;

Vanwege de Districts-Commissarissen

- op inrichting stembureaus, distributie van oproepingskaarten

Vanwege de Politieke partijen

- participeert in diverse verkiezingsorganen, zoals OKB, Hoofdstembureaus, stembureaus
- participeert in het distributiesysteem van de oproepingskaarten;
- rondom activiteiten kiezerslijsten;
- rondom de dag der stemming en uitslag

Vanwege de Internationale Observers

- van EU, UNDP, OAS
- kosten gefinancierd uit het EU-fonds;
- longterm observers (vanaf februari 2000)
- short term observers (mei 2000)
- technical Advisor (vanaf januari 2000);
- media en civic Advisor (vanaf maart 2000)

XVI. VERKIEZING VAN DE PRESIDENT EN DE VICE-PRESIDENT (artt. 74, 90 e.v.181, 184 G.W.)

- is een uitvoerende taak van de DNA
- worden voor vijf jaar gekozen;
- binnen 2 maanden na de uitslag van de verkiezing (DNA vangt haar werkzaamheden aan binnen 30 dagen na de verkiezingsuitslag en kiest de Preisent en de Vice-President binnen de 30 dagen na aanvang van haar werkzaamheden, art. 184 G.W.)
- vereisten: Surinaamse nationaliteit,, leeftijd van 30 jaar, niet uitgesloten van actief en passief kiesrecht, geen handelingen hebben verricht strijdig met de Grondwet, moet tenminste 6 jaren woonplaats en hoofd-of werkelijk verblijf in Suriname hebben gehad.

- worden gekozen door de DNA bij grondwettelijke 2/3 meerderheid van stemmen;
- worden gekozen door de VVV (Verenigde Volksvergadering, art. 181 G.W.), indien geen der kandidaten na 2 stemmingen in de DNA de grondwettelijke meerderheid heeft behaald; het besluit in de VVV wordt genomen bij gewone meerderheid, indien meer dan de helft van het totaal aantal in functie zijnde leden van de organen (DNA, RR en DR) tegenwoordig zijn.

XVII. KLACHTEN / BEZWAREN

- tijdens alle openbare zittingen van het OKB, CHB, Hoofdstembureaus, stembureaus;
- voor activiteiten buiten de openbare zittingen, bij de Districts-Commissaris, de Minister van Binnenlandse Zaken, de President van de Republiek Suriname, en het OKB, dat bij uitsluiting van welke autoriteit de bevoegdheid heeft om verkiezingsuitslag geheel of voor een deel onverbindend te verklaren.

XVIII. DE MEEST GESTELDE VRAGEN

20 vragen aan de Technische Commissie Voorbereiding Verkiezingen 2000

Naar aanleiding van de vele actuele in de media verschenen berichten en vraagstukken over uiteenlopende onderwerpen betreffende de verkiezingen van 25 mei 2000, legde het Nationaal Persbureau Verkiezingen 2000 de volgende 20 vragen ter beantwoording voor aan Mr. Fred Troon (Voorzitter) en Mr. Bas Ahmadali (Ondervoorzitter en Coordinator Verkiezingen 2000).

1. ER IS ALTIJD EEN AFKOELINGSPERIODE VAN 3 DAGEN VOOR DE VERKIEZINGEN INGELAST. HOE STAAT HET MET DE VERKIEZINGEN OP 25 MEI A.S.

Dit is een orde maatregel van de Regering. Geen wettelijke plicht. De Regering maakt bij elke Verkiezing wanneer de laatste massameetings door de politieke organisaties mogen worden gehouden. Voor deze Verkiezingen is dat bepaald op dinsdag 23 mei 2000. Dus, het hoeft niet altijd 3 dagen voorafgaand aan de Verkiezingen te zijn. Het geldt uiteraard voor alle politieke partijen.

2. HEEFT DE REGERING AL EEN BESLUIT GENOMEN OM ALEEN MET ID-KAARTEN TE MOGEN STEMMEN ?

Het is verkeerd om te veronderstellen dat de Regering een besluit moet nemen. De Kiesregeling geeft hierop zelf het antwoord. Lees artikel 97 lid 2: "tot de stemming wordt slechts toegelaten hij, die bevoegd is aan de verkiezingen deel te nemen, voor zover hij in het bezit is van de hem toegezonden of de ingevolge artikel 90 lid 4 uitgereikte oproepingskaart. Tot de stemming wordt eveneens toegelaten hij, die zich ten genoegen van de voorzitter middels zijn identiteitskaart, afgegeven krachtens de Identiteitswet kan identificeren, op de kiezerslijst voorkomt en op wie artikel 90 lid 4 van toepassing is". En artikel 90 lid 4 bepaalt; "Aan de tot deelneming aan de stemming bevoegde kiezer, wiens oproepingskaart in het ongereede is geraakt, of die geen kaart heeft ontvangen, wordt op zijn aanvraag door de Districts-Commissaris een nieuwe oproepingskaart uitgereikt, mits hij voldoende van zijn identiteit doet blijken. *Tot dusdanige uitreiking is ook het stembureau bevoegd*"

Dus, er is volop gelegenheid voor kiezers om alsnog een oproepingskaart bij de Districts-Commissaris aan te vragen, in de daarvoor voorkomende gevallen, en indien de kiezer geen kaart heeft ontvangen of verloren heeft, dan wel heeft verscheurd. Zo ook in de gevallen van beschadigingen, verkeerde verwijzingen, foutieve vermelding van gegevens. Je moet een oproepingskaart hebben ontvangen om te weten waar je moet gaan stemmen. Stemmen alleen met de ID-kaart zou tot een grote chaos leiden, te grote concentratie op bepaalde stembureau's. In deze moet het controle aspect ook niet worden verwaarloosd.

Gelet op het specifieke karakter van het Binnenland heeft CBB ervoor gezorgd dat de niet opgehaalde oproepingskaarten alsnog op de dag van de stemming op het desbetreffend stembureau door de Voorzitter kan worden uitgereikt.

Bij voorgaande verkiezingen is slechts bij wijze van uitzondering bepaald dat in het uiterste geval het stembureau kan toelaten dat een kiezer zonder een oproepingskaart te overleggen, de gelegenheid krijgt te stemmen, mits hij voorkomt op de kiezerslijst, dat hij zich op het juiste stembureau heeft aangemeld en dat de tijd zover is verstreken of door welke omstandigheid dan ook de betrokken kiezer met geen mogelijkheid zijn oproepingskaart kan bekomen. Deze beslissing neemt het stembureau van geval tot geval.

3. KOOP EN VERKOOP VAN OPROEPINGSKAARTEN EN ID-KAARTEN. HEEFT DIT WEL ENIG ZIN ?

Dit is bij de Strafwet strafbaar gesteld en er staat hechtenis op. Er kan ambtshalve door de politie opgetreden worden; men kan ook terzake aangifte doen bij de politie. Heeft in feite weinig zin, omdat de kiezer nog altijd de mogelijkheid heeft tot op de dag van de stemming een andere ID-kaart te laten maken en een duplicaat oproepingskaart op het Districts-Commissariaat te bekomen.

4. ER ZIJN KIEZERS DIE VOOR HET UITBRENGEN VAN STEMMEN ZIJN VERWEZEN NAAR STEM-BUREAU'S DIE TE VER WEG LIGGEN VAN ZIJN WOONPLAATS. VOORAL IN HET BINNENLAND KAN DIT VOOR VEEL ONGERIEF ZORGEN.

Zoals eerder aangegeven, worden de kiezers in de voorkomende gevallen verwezen naar de Districts-Commissariaten voor de nodige correcties binnen het ressort. Dit is ook tijdig bekendgemaakt en er is dus volop gelegenheid om het te herstellen.

5. ER BLIJKT 10.000 KIEZERS VAN DE KIEZERSLIJST TE ZIJN AFGEVOERD. HEEFT DIT KONSEKWENTIES VOOR DE VERKIEZINGEN.

Konsequenties, Neen. Voor de verkiezingen is er altijd een periode, waarin CBB zich bezighoudt met de opschoning van de Kiezerslijsten. Dit betekent dat het hele bestand wordt doorgelicht, terwijl alle mutaties alsnog up to date worden gemaakt. Johnny Ferdinand van CBB heeft in een speciaal bericht in De Ware Tijd van 19 mei j.l. dit al uitgelegd met verwijzing naar de toepassing van artikel 31 van het Besluit Bevolkings- en Verblijfsregister. Meer dan ooit was er reden om dit goed aan te pakken, gelet op het feit dat na de Verkiezingen in 1996 ruim 45000 oproepingskaarten onbesteld achterbleven. Bij de sanering bleek 10000 er nog ten onrechte voor te komen op de Kiezerslijst. Na de opschoning heeft de Regering de vorlopige Kiezerslijsten in alle wijken in het gehele land ter inzage voor het kiezersvolk gelegd en de bevolking massaal opgeroepen van de geboden gelegenheid gebruik te maken. Ook biedt de wet de mogelijkheid zelfs na de afsluiting van de Kiezerslijst het verzoek aan de Minister van Binnenlandse Zaken te doen om alsnog op de Kiezerslijst te worden opgebracht, indien mag blijken dat de kiezer onrechtmatig zou zijn afgevoerd. Dit is ook in voldoende mate bekend gemaakt. Door hiervan geen gebruik te maken en de overheid te verwijten van het plegen van onregelmatigheden kan men alleen maar politieke bedoelingen hebben. De 330 kiezers die zich wel hebben aangemeld, komen alsnog op de Kiezerslijst te staan.

6. STEMMEN BIJ VOLMACHT. WAARMEE MOET ER REKENING WORDEN GEHOUDEN?

Artikel 110 van de Kiesregeling geeft duidelijk aan dat er drie groepen zijn die daarvoor in aanmerking komen, t.w. de hoofdstembureau –en stembureauleden, de politie en de militairen, die op de dag van de stemming buiten hun Kiesdistrict/Ressort tewerk zijn gesteld. Dit artikel spreekt van buiten het Kiesdistrict, waarmee de wetgever uiteraard ook bedoelt “buiten het Ressort”. Betrokkenen kunnen zich 6 dagen voor de stemming vervoegen naar de Districts-Commissaris, die een Verklaring afgeeft, waaruit blijkt dat de verstrekte volmacht voldoet aan de eisen van de wet. De Kiezer moet daarbij overleggen een Verklaring van de gemachtigde, die verklaart daartoe bereid te zijn. Ook deze Verklaring kan door tussenkomst van het Commissariaat tot standkomen.

7. MUTATIES VAN DE D.C.'S. HEEFT DIT GEVOLGEN VOOR DE VERKIEZINGEN ?

Gevolgen voor de Verkiezingen kan een maatregel als deze niet hebben, omdat de continuïteit van de werkzaamheden niet in gedrang is komen. De D.C.'s zijn geroepen om leiding te geven aan de verkeizingsactiviteiten in een district. De plaatselijke omstandigheden zijn anders, maar de werkzaamheden en het stelsel zijn identiek. De President heeft zijn redenen gehad om tot deze ordemaatregel over te gaan, omdat van diverse zijde, zoals DNA, de gemeenschap en politieke organisaties continue bezig waren met insinuaties naar onregelmatigheden op de Commissariaten. De tijdelijke mutatie die niet tornt aan de belangen van betrokkenen en van de verkiezingen heeft intussen wel voor de nodige rust gezorgd, hetgeen zeker heeft bijgedragen aan het normal functioneren van de Commissariaten en de D.C.'s

8. SAMENSTELLING VAN DE STEMBUREAU'S. WIE IS DAARTOE BEVOEGD EN WELKE PROCEDURE IS GEVOLGD.

De bevoegdheid en de verantwoordelijkheid is een aangelegenheid van de Regering in casu de Minister van Binnenlandse Zaken. De procedure wordt gestart in de districten. De Districts-Commissarissen doen voordrachten aan de Minister, die aanleiding kan hebben daarvan af te wijken en bijvoorbeeld een adhoc commissie, vooral als er klachten zijn met betrekking tot gevolgde procedures door de Districts-Commissarissen, aanwijst hem te adviseren. Het is de Minister die de samenstelling bij beschikking vaststelt, waarna de D.C.'s overgaan tot beediging en instructie. Een procedure die bij elke Verkiezing wordt gevolgd.

9. MOBIELE STEMBUREAU'S VOOR BEJAARDEN EN ZIEKEN. IN 1991 WEL, DEZE KEER NIET. WAAROM ?

De Regering heeft inderdaad overwogen om evenals bij de verkiezingen in 1991 mobiele stembureau's in te zetten. De ervaring heeft geleerd dat het weinig zin heeft, omdat de bewoners van bejaardentehuizen en patiënten in de ziekenhuizen op de Kiezerslijsten van hun woonplaatsen voorkomen, dus in verschillende ressorten en districten. In 1991 bleek dit experiment niet te voldoen. Ook het Onafhankelijk Kiesbureau heeft zich hierover gebogen en komt tot dezelfde conclusie. Vaak zijn het de politieke partijen, die met medewerking van de instellingen de kiezers faciliteren.

10. STEMBILJETTEN. WAS ER WERKELIJK REDE TOT PANIEK ?

Neen, in elke organisatie kunnen er wat technische problemen zich voordoen. Er is geen moment een panieksituatie op Binnenlandse Zaken ontstaan. De heer Van de San heeft op zeer kundige wijze deze operatie met success geleid door alle Hoofdstembureau's tijdig van stembiljetten te voorzien.

11. TOEZICHT OP DE VERKIEZINGEN. IS HIERAAN VOLDOENDE AANDACHT GEGEVEN

Zeker is hieraan in meer dan voldoende mate aandacht gegeven door: voor de eerste keer tijdens een verkiezing long term observers (sinds februari 2000) in te zetten; er zullen in totaal 65 observers van de zijde van EU, OAS, Caricom, UNDP actief zijn en darenboven nog eens van Duitsland, Frankrijk en Engeland, Alle observers zijn al aangekomen en het afgelopen weekend hebben zij van hun eigen Units instructiebijeenkomsten gehad. Zij zijn bevoegd met in acht nemen van de hen voorgehouden nationale- en internationale codes, zonder het verkiezingsproces te beïnvloeden en te verstoren alle aspecten, acties en activiteiten van de verkiezingen observeren en aan hun Units rapporteren. Verder moet ook nog in aanmerking worden genomen de ongeveer 150 toezichthouders van het Onafhankelijk Kiesbureau (OKB) die op de dag van de stemming controlerend bezig gaan zijn. En niet te vergeten de politieke partijen die alle verrichtingen van het stembureau nauwkeurig volgen. Verwaarloos daarbij de ogen en de oren van het publiek niet. In Suriname hebben wij op dit punt een heel goede traditie.

12. MOGEN DE AMBASSADEURS UIT DE VERSCHILLENDE LANDEN OOK STEMBUREAU'S BETREDEN VOOR WAARNEMINGSACTIVITEITEN ?

Zij hebben de Minister van Binnenlandse Zaken tijdens een speciaal voor het Corps Diplomatique gehouden briefing erom gevraagd. Ambassadeurs missen de status van observers en kunnen dus niet tot de stembureau's worden toegelaten. Er zijn al 65 observers actief van meer organisaties en landen dan bij voorgaande verkiezingen. Als een land behoefte heeft om te observeren, dan is daartoe alle gelegenheid om de Regering een Letter of Acceptance te vragen voor de toelating van observers, waarvan diverse landen gebruik hebben gemaakt. Neen, het zou te ver gaan om Ambassadeurs en andere nationale –en internationale hoogwaardigheidsbekleders waarnemerstaken toe te kennen. Ook zij zijn vrij waar te nemen vanuit de lokaties vanwaaruit iedereen de verrichtingen van het stembureau volgt.

13. IS 25 MEI EEN VRIJE DAG ?

Neen, wel bepaalt artikel 91 van de Kiesregeling dat iedere werkgever verplicht is zijn/haar werknemer, die bevoegd is te stemmen, daartoe de gelegenheid te geven, voorzover deze niet buiten de tijd van zijn dienstbetrekking aan de verkiezingen kan deelnemen.

14. MICRO-PROJECTEN. VOOR WELK DOEL ?

Het is voor de eerste keer dat tijdens een verkiezing zoveel aandacht is besteed aan de educatie van de media en de kiezer. Ook is het uniek dat de Regering Niet-Goevernementele Organisaties heeft betrokken om micro-projecten/programma's neutraal en kleurloos uit te voeren om de burgers, vooral jongeren in stad en district, op te reppen om gebruik te maken van zijn/haar grondwettelijk recht om

Mr. B. Ahmadali: Het Kiesstelsel en de werking van de Kieswet van de Republiek Suriname
Versie: augustus 2004

naar de stembus te gaan. Denk aan de activiteiten van de Surinaamse Vereniging van de Journalisten, Surifesta, Studentenorganisaties, etc.

15. MEDIA MONITORING. VOOR WELK DOEL ?

In Suriname is er geen mediawet, terwijl er geen speciale voorzieningen bestaan voor de media met betrekking tot verkiezingscode

Reden waarom er behoefte was, vooral bij de EU om de activiteiten van de politieke partijen op de media te volgen. De wekelijks geproduceerde verslagen door het mediateam zullen in de nabije toekomst zeker een bijdrage leveren aan de formulering van verkiezingscodes.

Het team heeft 4 TV stations, 4 radiostations en 2 nieuwsbladen geobserveerd en wel gedurende 7 dagen per week. De bevindingen worden via het Nationaal Pers Centrum Verkiezingen 2000 bekendgemaakt. De conclusie voor de periode van 5-11 mei, 2000 was dat de media zich niet had gezondigd tegen de nationale wetgeving; ook werden van de zijde van de journalisten – naar de politieke partijen toe – geen ondermijnende activiteiten geregistreerd.

16. IS DE STEMMING FRAUDEBESTENDIG ?

De Kiesregeling regelt nauwkeuring, dus tot in detail, alle handelingen van het stembureau. De zorg waarmee per stembureau 10 leden worden benoemd en beedigd, de zorg waarmee de stembureau's worden ingericht, zich overtuigen van de juiste identiteit van de kiezer, de verificatie op de Kiezerslijst, de vingerkleuring, controle en toezicht tijdens OKB en buitenlandse observers, alsook de politieke partijen. Dan nog kunnen kiezers en/of politieke partijen allerlei zaken bedenken om te kunnen manipuleren om zijn/haar partij/kandidaat te bevoordelen dan wel de tegenstanders te benadelen. Zowel CBB als de Technische Commissie zijn alert en formuleren tegenmaatregelen om pogingen daartoe te elimineren. Enkele vormen van manipulaties zijn in de samenleving en ook bij de verantwoordelijke instanties bekend, die geen schijn van kans op success hebben.

17. IS HET MOGELIJK DAT IETS MIS KAN GAAN MET DE STEMBUS ?

Neen. Beweerd is dat bij vorige verkiezingen de stembussen van stembureau's in het district Para op verkeerde lokaties dan wel in verkeerde handen zijn terechtgekomen, hetgeen veronderstelt dat met de stembiljetten kan zijn geknoeid. Haast onmogelijk ! Bij de aanvang van de stemming laat de voorzitter van het stembureau het lege stembus aan het publiek zien; daarna op slot gedaan en de sleutels aan 2 verschillende leden van het stembureau in bewaring gegeven. Bij sluiting wordt de zitting van het stembureau geschorst voor de duur van een uur. De ogen van de stembureauleden, het publiek, de observers, de politieke partijen blijven voortdurend gericht op de stembus. Het is het stembureau verboden de stembus alleen te laten. Bij hervatting van de zitting openen de voorzitter samen met het stembureau lid, dat de tweede sleutel bij zich in bewaring had, de stembus en worden de stembiljetten leeg gegooid op de stembureautafel en de telling van de stembiljetten begint, alles in tegenwoordigheid van het publiek. Op dat moment is men klaar met de stembus, die na afloop wordt afgevoerd of ergens in bewaring genomen. Deze bus in de gaten houden, heeft geen enkel zin. Dus, als je de volgende dag deze bus ergens open aantreft, wil niet zeggen dat de stembiljetten daaruit zijn verdwenen.

Na de telling, biljet voor biljet, wordt door de voorzitter het process-verbaal opgemaakt van de gehouden stemming. welk process-verbaal ondertekend wordt door alle tien leden.

De Kieswet bepaalt in artikel 122 lid 4, dat de voorzitter het process-verbaal ten spoedigste overbrengt naar de voorzitter van het hoofdstembureau van het betrokken district. Tezamen met dit process-verbaal der stemming (uitslag) levert de voorzitter bij het hoofdstembureau ook in: de sleutel, waarmede de stembus is afgesloten, de niet gebruikte stembiljetten, de teruggegeven en onbruikbaar gemaakte stembiljetten, de ingeleverde oproepingskaarten, de kiezerslijst, waarop is geturfd, de ingeleverde volmachten in verzegelde pakken. In de praktijk is het zo, dat de voorzitter vergezeld wordt door een ander lid, de politie, terwijl politieke partijen het overbrengen van de genoemde documenten en bescheiden naar het hoofdstembureau achtervolgt.

Uit het bovenstaande blijkt nergens uit dat ook de stembus op het hoofdstembureau moet worden ingeleverd.

Fraude zou alleen dan verondersteld kunnen worden als bijvoorbeeld de telling niet op dezelfde dag plaatsvindt of pas op de volgende dag zou plaatsvinden en de stembus ergens (bij eerstvolgende politiestation) in bewaring zou worden gegeven.

18. IS ER WERKELIJK SRAKE VAN OM DE PROCESSEN-VERBAAL VAN DE STEMBUREAU'S OOK VOOR HET PUBLIEK AAN TE PLAKKEN DAN WEL DEZE DOOR POLITIEKE PARTIJEN TE LATEN ONDERTEKENEN ?

Deze zaken zijn door de EU, ook bij de Technische Commissie, aangekaart. De Commissie heeft zich hierover gebogen en komt tot de volgende conclusie.

Wat het stembureau met het proces-verbaal der stemming moet doen, is bepaald in artikel 122 lid 4 van de Kiesregeling. De Voorzitter moet het process-verbaal der stemming zelf ondertekenen en ook door de overige leden laten ondertekenen en ten spoedigste overbrengen naar de voorzitter van het hoofdstembureau van het betrokken district. De Kieswet biedt dus geen ruimte om over te gaan tot aanplakking van het process-verbaal der stemming en ook niet om de politieke partijen in de gelegenheid te stellen het process-verbaal te ondertekenen.

Dit soort maatregelen worden in andere landen toegepast, maar het komt dan voor in de wettelijke regelingen van dat land, omdat die landen kennelijk de waarborgen, zoals in onze wetgeving bekend, ontberen. Bij eventuele herziening van de Kiesregeling kan voor een volgende verkiezing zulks worden overwogen.

Voor de waarborgen rondom de stemopneming in tegenwoordigheid van het publiek, de observers, waarnemers van OKB, de politieke partijen moge verwezen worden naar de artikelen 116 e.v. van de Kiesregeling.

De Technische Commissie zal wel het voorstel doen – misschien ten overvloede – om het door de tien stembureauleden ten overstaan van het publiek ondertekende process-verbaal der stemming en de daarin eventueel opgenomen bezwaren te laten voorlezen voor de transpartheid.

19. UITSLAG. HOE SNEL ZULLEN DE UITSLAGEN BEKEND ZIJN ?

De Technische Commissie heeft hieraan bijzondere aandacht gegeven. Met de STVS en de Rekemo International heeft de Technische Commissie een overeenkomst getekend om in de bankethal de onofficiële uitslagen, afkomstig van de 10 hoofdstembureau's bekend te maken. Rekemo zorgt voor de input en verwerking van de voorlopige uitslagen, geeft door aan de STVS-studio in de bankethal van Torarica en projecteert dit tegelijk op een widescreen in de ruimte waarin het Nationaal Perscentrum Verkiezingen 2000 de nationale en de internationale pers, ook in de bankethal, zal faciliteren. Afsproken is om de uitslagen gelijk ook op het internet te plaatsen. De uitzendingen beginnen op 25 mei a.s. om 20.00 uur tot 6.00 uur in de ochtend van 26 mei. Er is gezorgd voor een snelle, efficiënte en professioneel aanpak met analyses en commentaren van terzake deskundigen.

20. WAARIN ONDERSCHIEDT DE VERKIEZINGSORGANISATIE ZICH ?

In vele opzichten. Gelukkig heeft de Regering niet gekozen voor een Onder-Raad uit de Regering om de Verkiezingen te leiden. Dit zou wederom leiden tot verpoliticeren van de verkiezingsorganen. De Regering koos voor het model van een 2-tal Staatscommissies. De Technische Commissie Voorbereiding Algemene, Vrije en Geheime Verkiezingen met verkiezingsdeskundigen en de Financiële Commissie.

Beide Commissies hebben voor de Regering het Plan of Operation opgesteld en in uitvoering genomen. De voornaamste taak was om alle bij de Verkiezingen betrokken actoren, zoals het Ministerie van Binnenlandse Zaken, de CBB, de Districts-Commissariaten, het Onafhankelijk Kiesbureau, het Centraal Hoofdstembureau, de stembureau's financiële-, technische-, administratieve- en organisatorische bijstand te verlenen, zodat zij in voldoende mate konden beschikken over de nodige middelen, equipment, personeel.

Om dit mogelijk te maken begonnen beide commissies, reeds in september 1999 onderhandelingen met de Europese Unie, OAS en de UNDP. De Regering kon dus verzekerd zijn van financiële- en technische bijstand.

Het is dus voor de eerste keer dat op basis van projectdocumenten is gewerkt.

Ook is er sprake van een novum om reeds in een vrij vroeg stadium long term observers van EU (vanaf februari 2000) in te zetten en samen met de short term observers een groot aantal van 65 observers toe te laten. Er is veel aandacht gegeven aan media en civic education, waardoor een serie microprojecten konden worden uitgevoerd om de kiezer, vooral de jeugd in stad en districten, te motiveren en op te roepen van hun stemrecht gebruik te maken. Eveneens zijn NGO's voor de eerste keer ingezet om educatieve programma's uit te voeren.

Nieuw in de Verkiezingsorganisatie zijn ook de Common Service Units, vanwaar uit de algehele coördinatie van de nationale-en internationale actoren plaatsvindt, ondersteund door counterpart teams. Een eigen Nationale Persdienst maakt mogelijk om direct te reageren op alle actuele issues om duidelijkheid te brengen voor alle stakeholders en de totale nationale-en internationale gemeenschap. Het is gelukt om de functionaliteit van alle verkiezingsactoren te waarborgen, waardoor de Verkiezingsorganisatie ook redelijk goed functioneert.

BIJLAGEN

Enkele Beroepschriften

Enkele concept-beroepschriften van Verkiezingen 2000 om lering uit te trekken

Inleidende opmerkingen vooraf

- 1. Evenals bij voorgaande verkiezingen in 1987, 1991 en 1996, zijn politieke organisaties in ook tijdens de verkiezingen van 2000 in beroep gekomen bij de President tegen beslissingen van de diverse Hoofdstembureau's.**
- 2. Alle beroepschriften zijn door de President als beroepsinstantie behandeld en binnen de gestelde wettelijke termijnen afgewikkeld.**
- 3. De uitgangspunten zijn geweest, o.a.:**
 - a. rekening houden met de terzake gelde wettelijke regelingen (Grondwet en de Kiesregeling, Burgerlijk Wetboek);
 - b. rekening houden met de vaste jurisprudentie die is ontstaan door eerder genomen beslissingen op beroepschriften tijdens voorgaande verkiezingen;
 - c. de bedoeling van de wetgever in het kader van de participatie democratie en het grondwettelijk recht van de burger om het actief en passief kiesrecht te kunnen uitoefenen;
 - d. een zodanige verantwoorde benadering om te voorkomen beroepschriften 'niet-ontvankelijk' te verklaren, gelet op de vele vormverzuimen, zijdens de politieke organisaties;
- 4. De beroepschriften kunnen als volgt gecategoriseerd worden worden :**
 - a) schrapping van kandidaten die niet zouden voldoen aan de eis van hoofd-of werkelijk verblijf in een district gedurende 2 jaar ;
 - b) schrapping van kandidaten die niet zouden voldoen aan de eis van hoof-of werkelijk verblijf in een ressort;
 - c) schrapping van kandidaten die op-of tegen de grens van een ressort wonen en gekandideerd werden op een kandidatenlijst in het aangrenzend ressort;
 - d) schrapping van kandidaten die op meerdere kandidatenlijsten voorkwamen en dubbele bewilliging hadden gadaan voor meerdere politieke organisaties;
 - e) schrapping van kandidaten met dezelfde identiteit of valselijk opgegeven verblijfplaats;
- 5. T..a.v. de eis van hoofd –en werkelijk verblijf in een district of ressort het volgende:**
 1. > **dat artikel 5 van de Kiesregeling** luidt: “ Zij, die in het bevolkingsregister van een district opgenomen zijn, worden voor de toepassing van deze wet (dit decreet), behoudens bewijs van tegendeel, geacht hun hoofd-of werkelijk verblijf te hebben in dat district”;
 2. **dat artikel 69 van het Burgerlijk Wetboek** luidt: “De verandering van woonplaats zal stand grijpen door de werkelijke woning in een andere plaats, gevoegd bij het voornemen om aldaar zijn hoofdverblijf te vestigen. Het bewijs van dat voornemen wordt uit de omstandigheden opgemaakt”;
 3. dat de bovenaangehaalde wetten van doorslaggevende betekenis achten, de door omstandigheden bevestigde wil van de burger met betrekking tot zijn woonplaats waarbij in acht moet worden genomen dat het de burger zelf is die bepaalt waar hij woont en dat moet doorgeven aan de staat;

4. dat hetgeen in beroep is gesteld ook door politierapport is bevestigd en derhalve in voldoende mate komt vast te staan dat de kandidaat voornoemd economische binding heeft met zijn district, aldaar langer dan twee jaar is gevestigd met zijn gezin, deel uitmaakt van het maatschappelijk leven aldaar, dus ook de omstandigheden aangeven dat de kandidaat voornoemd aldaar zijn hoofd-en werkelijk verblijf heeft en dus het district Waica moet worden aangemerkt als het district dat 'het zijne is', in welk geval de kandidaat alsnog wordt gehandhaafd op de kandidatenlijst, waarop hij/zij in eerste instantie werd geschrapt.

Dit is vaste jurisprudentie en ook toegepast bij de voorgaande verkiezingen, zie o.a. de resolutie van 16 april 1996 no 510/G.A. inzake de kandidaat Aboikoni, Albert, die voorkwam op de lijst voor DNA in het Kiesdistrict Sipaliwini van ABOP, die ingeschreven was in Paramaribo, doch in voldoende mate kon aantonen (via Verklaring o.a. van Medizebs) dat betrokkene in dat district was en is gevestigd en aldaar zijn hoofd-en werkelijk verblijf had en nog heeft.

HET GAAT ECHT NIET OM EEN ONDERZOEK OM AAN TE TONEN OF EEN KANDIDAAT AL DAN NIET 2 JAAR LANG BIJ HET BEVOLKINGSREGISTER IS GEREgistREED, MAAR OM HET ONDERZOEK EN BEWIJS, WAAR DE KANDIDAAT VOOR LANGER DAN 2 JAAR ZIJN HOOF-EN WERKELIJK VERBLIJF HEEFT.

6. T..a.v. de omstandigheid dat een kandidaat op of tegen de grens van 2 ressorten wonen:

dat in voorkomende gevallen terzake een grondig onderzoek werd gesteld door tussenkomst van de politie en het kwam mij juist voor om de kandidaat te handhaven, aangezien kandidaten die op de grens van twee ressorten wonen uiteraard in beide ressorten maatschappelijke activiteiten hebben en voor de toepassing van de Kiesregeling in voorkomende gevallen de intentie van de betrokken kandidaat van doorslaggevende aard dient te zijn.

7. T..a.v. de schrapping wegens dubbele bewilliging, dus op meerdere kandidatenlijsten geplaatst:

Dat in voorkomende gevallen de betrokken kandidaten door tussenkomst van de politieke organisaties in de gelegenheid zijn gesteld om alsnog op het Kabinet ten overstaan van 2 getuigen en hun begeleiders opnieuw te verklaren voor welke politieke organisatie de kandidaat bewilligt. Als gevolg hiervan zijn de desbetreffende kandidaten gehandhaafd op de kandidatenlijst, waarvoor bewilligd werd.

Ook hiervoor is jurisprudentie. Zie de Resolutie van 16 april 1996 no. 509/G.A. inzake Baboo e.a. in het Kiesdistrict Brokopondo voorkwamen zowel op de Kandidatenlijst van Nieuw Front en DA-91. De kandidaten werden gehandhaafd op de lijst van NF, omdat zij in hun kandidatuur persisteerden en DA-91 niet in beroep was gekomen en zich niet daartegen heeft verzet.

Ook deze Resolutie werd door de vorige President niet gepubliceerd en zo de informatie aan de gemeenschap onthouden.

Het ligt in mijn bedoeling om de Resoluties van de vorige President alsnog te publiceren.

8. T..a.v. de schrapping wegens misleiding:

Dat beroepschriften van bepaalde politieke organisaties zijn afgewezen ingevallen, waarbij na politieonderzoek bleek dat er valse adressen als hoofd-en woonverblijf waren opgegeven. Bijvoorbeeld van een kandidaat die een adres opgaaf alwaar alleen een kippenren werd aangetroffen.

No.

Paramaribo, april 2000

DE PRESIDENT VAN REPUBLIEK SURINAME

GELEZEN:

het beroepschrift van de politieke organisatie NIEUW FRONT, vertegenwoordigd door de Nationale Partij Suriname d.d. 20 april 2000, hierna te noemen 'appellante;

1. de door het Hoofdstembureau van Kiesdistrict X, Sipaliwini, genomen beslissing d.d. 17 april 2000.

GELET OP:

1. de Grondwet van de Republiek Suriname (S.B. 1987 no. 116, gewijzigd bij S.B. 1992 no. 38)
2. het Decreet Politieke Organisatie (S.B. 1987 no. 61);
3. de Kiesregeling (geldende tekst S.B. 1996 no. 15)
4. het Kiesbesluit (geldende tekst S,B, 1996 no. 26)

OVERWEGENDE:

5. dat het beroep is ingediend binnen de wettelijk gestelde termijn, weshalve het beroep ontvankelijk is;
6. dat appellante bij schrijven d.d. 20 april 2000 in beroep is gekomen tegen de beslissing van het Hoofdstembureau van Kiesdistrict X, Sipaliwin, genomen in de openbare vergadering van 17 april 2000, waarbij:
de kandidaten , **Franklin, Herman en Gazon, Janisi**, voorkomende op de kandidatenlijst voor de Ressortraad van het ressort respectievelijk Kabalebo en Tapanhony van de politieke organisatie NIEUW FRONT in het voormelde Kiesdistrict is geschrapt;
7. dat de schrapping is gebaseerd op grond van het gestelde in artikel 66 lid 3 onder b van de Kiesregeling, aangezien kandidaat Franklin H, voornoemd op de kandidatenlijst voor de Ressortraad van het ressort Kabalebo voor de politieke organisatie NIEUW FRONT en ook voorkomt op de kandidatenlijst voor de Ressortraad in het voormelde ressort voor de politieke organisatie Millenium Combinatie en Gazon, J. voornoemd voorkomt op de kandidatenlijst voor de Ressortraad van het ressort Tapanahony van de politieke organisatie NIEUW FRONT en ook voorkomt op de kandidatenlijst voor de Ressortraad van de politieke organisatie B.E.P. in het voormeld Kiesdistrict;
8. dat appellante als grief heeft aangevoerd dat de kandidaten voornoemd ten onrechte van de kandidatenlijst voor de Ressortraad van de ressorten voormeld zijn geschrapt, aangezien volgens appellante de kandidaten voornoemd tegenover haar verklaard hebben dat zij slechts de kandidatenlijst voor de Ressortraad van respectievelijk de ressorten Kabalebo en Tapanahony van de politieke organisatie NIEUW FRONT hebben bewilligd;
9. dat de grief van appellante door de politieke organisaties Millenium Combinatie en de B.E.P. niet is bestreden, althans niet door terzake bevoegden, daar zij tegen de beslissing van het Hoofdstembureau niet in beroep zijn gekomen, waardoor het beroep van appellante Ons noch onrechtmatig noch ongegrond voorkomt en Wij het ervoor houden dat de kandidaten voornoemd hebben bewilligd in hun kandidaatstelling alleen op de kandidatenlijst voor de Ressortraad van de respectievelijke ressorten Kabalebo en Tapanahony van de politieke organisatie NIEUW FRONT;

BESLUIT:

I. Op grond van het bovenstaande het beroep van appellante gegrond te verklaren.

II. De beslissing van het Hoofdbestuur van Kiesdistrict X, Sipaliwini, inzake schrapping van **Franklin, Herman en Gazon, Janisi**, te vernietigen en het Hoofdstembureau te gelasten voormelde kandidaten wederom te doen opnemen op de kandidatenlijsten van appellante.

III. Te bepalen, dat afschrift van deze resolutie in het Advertentieblad van de Republiek Suriname wordt bekendgemaakt.

III. Afschrift van de resolutie te zenden aan het Onafhankelijk Kiesbureau, het Centraal Hoofdstembureau, het Hoofdstembureau van Kiesdistrict X, Sipaliwini, de Directeur van het Kabinet van de president van de Republiek Suriname, de Directeur van Binnenlandse Zaken en aan appellante.

De President van de Republiek Suriname,

(DRS. J.A. WIJDENBOSCH)

No.

DE PRESIDENT VAN REPUBLIEK SURINAME

GELEZEN:

het beroepsschrift van de politieke organisatie DEMOCRATEN 21STE EEW (D21) d.d. 19 april 2000, ondertekend door het bestuur, hierna te noemen "appellante";

1. de door het Hoofdstembureau van Kiesdistrict VI, Commewijne, genomen beslissing d.d. 17 april 2000.

GELET OP:

1. de Grondwet van de Republiek Suriname (S.B. 1987 no. 116, gewijzigd bij S.B. 1992 no. 38);
2. het Decreet Politieke Organisatie (S.B. 1987 no. 61);
3. de Kiesregeling (geldende tekst S.B. 1996 no. 15);
4. het Kiesbesluit (geldende tekst S.B. 1996 no. 26).

OVERWEGENDE:

1. dat het beroep is ingediend binnen de wettelijk gestelde termijn, weshalve het beroep ontvankelijk is;
2. dat appellante bij schrijven d.d. 19 april 2000 in beroep is gekomen tegen de beslissing van het Hoofdstembureau van Kiesdistrict VI, Commewijne, genomen in de openbare vergadering van 17 april 2000, waarbij:
de kandidaat **Mangoendihardjo, Ronald Hendry**, voorkomende op de kandidatenlijst voor de Districtsraad van de politieke organisatie Democraten 21ste Eeuw in het voormelde Kiesdistrict is geschrapt;
3. dat de schrapping is gebaseerd op grond van het gestelde in artikel 50 lid 3 onder a van de Kiesregeling, aangezien de kandidaat voornoemd niet heeft overgelegd een verklaring dat hij in zijn kandidaatstelling heeft bewilligd; dat de overgelegde bewilliging betreft de kandidatenlijst voor de Ressorraad van het ressort Tamanredjo, terwijl kandidaat voornoemd niet als kandidaat is opgebracht op de voormelde kandidatenlijst voor de Ressorraad;
4. dat appellante als grief heeft aangevoerd dat de kandidaat voornoemd ten onrechte van de kandidatenlijst voor de Ressorraad van het voormeld ressort is geschrapt, aangezien volgens appellante bij de kandidaatstelling ten overstaan van het Hoofdstembureau voormeld een verklaring van bewilliging van de kandidaat voornoemd is overgelegd, waarop abusievelijk de bewilliging voor de kandidatenlijst voor de Ressorraad van het ressort Tamanredjo is aangegeven;
5. dat naar Ons oordeel het Hoofdstembureau voormeld met toepassing van de artikelen 63 en 64 van de Kiesregeling, de indieners van de kandidatenlijst in de gelegenheid had behoren te stellen om het gepleegde verzuim te zuiveren;
6. dat appellante bij het instellen van het beroep eveneens de gelegenheid had om een nieuwe verklaring te overleggen, waaruit zou moeten blijken dat de kandidaat voornoemd alsnog bewilligt voor de kandidatenlijst van de Districtsraad in het voormeld kiesdistrict, hetgeen is nagelaten en volstaan heeft slechts te stellen dat

kandidaat voornoemd niet kan worden geschrapt, omdat hij wel op de DR-lijst voorkomt en niet op de RR-lijst, een stelling die een deugdelijk grondslag mist;

7. dat derhalve het beroep behoort te worden afgewezen.

BESLUIT:

I. Op grond van het bovenstaande het beroep van appellante ongegrond te verklaren.

II. De beslissing van het Hoofdbestuur van Kiesdistrict VI, Commewijne, inzake schrapping van **Mangoendihardjo, Ronald Hendry**, te honoreren.

III. Te bepalen, dat afschrift van deze resolutie in het Advertentieblad van de Republiek Suriname wordt bekendgemaakt.

III. Afschrift van de resolutie te zenden aan het Onafhankelijk Kiesbureau, het Centraal Hoofdstembureau, het Hoofdstembureau van Kiesdistrict VI, Commewijne, de Directeur van het Kabinet van de president van de Republiek Suriname, de Directeur van Binnenlandse Zaken en aan appellante.

De President van de Republiek Suriname,

(DRS. J.A. WIJDENBOSCH)

DE PRESIDENT VAN REPUBLIEK SURINAME

GELEZEN:

het beroepshrift van de politieke organisatie PENDAWA LIMA d.d.

**19 april 2000, ondertekend door de voorzitter, hierna te noemen
“appellante”;**

1. de door het Hoofdstembureau van Kiesdistrict I, Paramaribo, genomen beslissing d.d. 17 april 2000.

GELET OP:

1. de Grondwet van de Republiek Suriname (S.B. 1987 no. 116, gewijzigd bij S.B. 1992 no. 38)
2. het Decreet Politieke Organisatie (S.B. 1987 no. 61);
3. de Kiesregeling (geldende tekst S.B. 1996 no. 15)
4. het Kiesbesluit (geldende tekst S,B, 1996 no. 26)

OVERWEGENDE:

1. dat het beroep is ingediend binnen de wettelijk gestelde termijn, weshalve het beroep ontvankelijk is;
2. dat appellante bij Ons in beroep is gekomen tegen de beslissing van het Hoofdstembureau van Kiesdistrict I, Paramaribo, om de kandidaten **Sanamin Djoeli, Goossen Angela, Soentik geb. Sapei, R.**, die zijn opgebracht op de kandidatenlijst van zowel De Nationale Assemblee als op kandidatenlijst van de Districtsraad van het Kiesdistrict Paramaribo, van de kandidatenlijsten te schrappen, omdat de kandidaten voornoemd op meer dan een lijst zijn opgebracht;
3. dat appellante tegen de schrapping de volgende grieven aanvoert:
 - A. “De voortdurende en gebruikelijke voortzetting van een bepaald gedragspatroon tijdens voorgaande verkiezingen maakt het tot onderdeel van ons gewoonterecht dat kandidaten van een partij in de gelegenheid worden gesteld om op meerdere niveau’s (DNA, RR, DR) van dezelfde partij als kandidaat te worden gesteld”.
 - B. “De praktijk wijst uit dat door enkele Hoofdstembureau’s (o.a. Wanica) art. 41 lid 3 Kiesregeling niet wordt toegepast terwijl andere Hoofdstembureau’s – waaronder Para en Paramaribo – zoals eerder aangehaald wel strenge toepassing hanteren van dit artikel.
In het belang van de rechtszekerheid en rechtsgeldigheid is het dringend noodzakelijk dat er van staatswege een uniforme gedragslijn wordt toegepast met betrekking tot de vereisten van kandidaatstelling ex. Art. Kiesregeling.
4. dat appellante in punt 3 van het bovenvermelde beroepshrift stelt:
“Indien überhaupt mocht voorkomen dat een kandidaat zowel op DNA-niveau als op DR of RR-niveau’s gekozen wordt, zijn de (politieke) consequenties dan helemaal voor rekening van de politieke partij in kwestie. De kandidaat in kwestie maakt dan de keus op welk niveau van volksvertegenwoordiging hij of zij wenst te participeren”
5. dat de grieven ongegrond zijn;
6. dat toch in de artikelen 41 lid 3, 58 lid 2 en 73 lid 3 van de Kiesregeling is bepaald dat de naam van eenzelfde kandidaat niet mag voorkomen op meer dan een lijst en dat derhalve het opbrengen van eenzelfde kandidaat op drie lijsten tegen de voormelde bepalingen indruist;

7. dat deze bepalingen juist in de wet zijn opgenomen om ervoor te zorgen dat wanneer een kiezer een kandidaat kiest als ressortraadslid hij/zij zeker van is dat die kandidaat ook werkelijk een ressortraadslid is en geen lid van een ander vertegenwoordigend lichaam;
8. dat derhalve aan een kandidaat, anders dan het onder punt 3 van het beroepshrift gestelde de daar bedoelde vrije keus niet toekomt, en ook niet in de wet is vastgelegd, omdat niet de kandidaat bepaalt van welk vertegenwoordigend lichaam hij/zij lid wordt, maar de kiezer; de kandidaat kan zich alleen maar aanbieden, doch de kiezer bepaalt; het is de kiezer die een duidelijke keus maakt;
9. dat het gestelde in grief A onjuist is omdat toch duidelijk in de wet is aangegeven dat de naam van eenzelfde kandidaat niet mag voorkomen op meer dan een lijst, hetgeen nu wel in strijd met de wet is geschied, terwijl het gestelde in grief B niet kan worden gehanteerd, zijnde een handeling tegen de wet;
10. dat echter de gestelde grieven Ons wel ertoe hebben bewogen om te beslissen appellante alsnog in de gelegenheid te stellen aan Ons mede te delen op welke lijst zij de bedoelde kandidaten gehandhaafd wenst te zien;
11. dat appellante – gebruik makend van de geboden gelegenheid – Ons te kennen hebben gegeven om de kandidaten voornoemd te handhaven op de kandidatenlijst van De Nationale Assemblee en wel als Plaatsvervangende kandidaten;
12. dat nochtans Ons voorkomt het beroep toe te wijzen.

BESLUIT:

I. Op grond van het vorenstaande het beroep gegrond te verklaren.

*II. Het Hoofdstembureau te gelasten om de kandidaten **Sanamin Djoeli, Goossen Angela, Soentik geb. Sapei, R** voornoemd wederom op te brengen op de kandidatenlijst van appellante voor De Nationale Assemblee als Plaatsvervangende kandidaten.*

a.

III. Te bepalen, dat afschrift van deze resolutie in het Advertentieblad van de Republiek Suriname wordt bekendgemaakt.

IV. Afschrift van de resolutie te zenden aan het Onafhankelijk Kiesbureau, het Centraal Hoofdstembureau, het Hoofdstembureau van Kieskring I, Paramaribo, de Directeur van het Kabinet van de president van de Republiek Suriname, de Directeur van Binnenlandse Zaken en aan appellante.

De President van de Republiek Suriname,

(DRS. J.A. WIJDENBOSCH)

Kab. / Pres. No. 519/ R.P.

DE PRESIDENT VAN REPUBLIEK SURINAME

GELEZEN:

het beroepschrift van de politieke organisatie DNP-2000 d.d. 19 april 2000, ondertekend door het bestuur, hierna te noemen “appellante”;

1. de door het Hoofdstembureau van Kiesdistrict III, Nickerie, genomen beslissing d.d. 17 april 2000.

GELET OP:

1. de Grondwet van de Republiek Suriname (S.B. 1987 no. 116, gewijzigd bij S.B. 1992 no. 38);
2. het Decreet Politieke Organisatie (S.B. 1987 no. 61);
3. de Kiesregeling (geldende tekst S.B. 1996 no. 15);
4. het Kiesbesluit (geldende tekst S.B. 1996 no. 26).

OVERWEGENDE:

1. dat het beroep is ingediend binnen de wettelijk gestelde termijn, weshalve het beroep ontvankelijk is;
2. dat appellante bij schrijven d.d. 19 april 2000 in beroep is gekomen tegen de beslissing van het Hoofdstembureau van Kiesdistrict III, Nickerie, genomen in de openbare vergadering van 17 april 2000, waarbij de kandidaten **Rakiman Johannes en Tjikoeri Kasinath**, voorkomende op de kandidatenlijsten voor de Ressortraad van de ressorten Westelijke-en Oostelijke Polders van de politieke organisatie DNP-2000 zijn geschrapt;
3. dat de schrapping is gebaseerd op grond van het gestelde in artikel 66 lid 3 onder b van de Kiesregeling, aangezien de kandidaten voornoemd op meerdere lijsten voorkomen;
4. dat appellante als grief heeft aangevoerd dat de kandidaten voornoemd ten onrechte van de kandidatenlijst voor de Ressortraad van de voormelde ressorten zijn geschrapt, aangezien volgens appellante het Hoofdstembureau een te rigoreuze beslissing heeft genomen, terwijl eventueel de gelegenheid geboden had kunnen worden om de kandidaten alsnog te handhaven op de kandidatenlijst voor de Ressortraad van de Oostelijke Polders, alwaar de kandidaten voornoemd hun hoofd-en werkelijk verblijf hebben, vooral waar het hierbij gaat om administratieve fouten;
5. dat naar Ons oordeel het in deze betreft een administratieve misslag c.q. eenvoudige slordigheden die verbeterd moeten kunnen worden binnen de wettelijke termijnen volgens de Kiesregeling, die duidelijk beoogt om de politieke organisaties in twee instanties ruimte te geven administratieve fouten en verzuimen te herstellen, vooral tegen de achtergrond van de bedoeling van de wetgever met betrekking tot de participatie-democratie en ook om te voorkomen dat eenvoudige –herstelbare misslagen vergaande consequenties voor het kiesrecht van de burger in het algemeen en appellante in het bijzonder met zich mee kunnen brengen;
6. dat naar Ons oordeel het Hoofdstembureau voormeld met toepassing van de artikelen 63 en 64 van de Kiesregeling geen keus had anders te beslissen;

7. dat het Ons redelijk en billijk voorkomt appellante alsnog in de gelegenheid te stellen om de kandidaten op de kandidatenlijst voor de Ressortraad van het het ressort Oostelijke Polders, alwaar zij hun hoofd-en werkelijk verblijf hebben te doen handhaven, mits de kandidaten bij het Hoofdstembureau alsnog bewilligen voor hun kandidatuur op de kandidatenlijst voormeld;

BESLUIT:

- I. *Op grond van het bovenstaande het beroep van appellante voorwaardelijk gegrond te verklaren.*
- II. De beslissing van het Hoofdstembureau van Kiesdistrict III, Nickerie, inzake schrapping van **Rakiman Johannes en Tjikoeri Kasinath** op de kandidatenlijst voor de Ressortraad van het ressort Westelijke Polders te vernietigen en het Hoofdstembureau te gelasten voormelde kandidaten te handhaven op de kandidatenlijst voor de Ressortraad van het ressort Oostelijke Polders, mits de kandidaten voornoemd binnen twee dagen na dagtekening van dit besluit alsnog de daarvoor vereiste verklaring van bewilliging bij het Hoofdstembureau voormeld inleveren.
- III. Te bepalen, dat afschrift van dit besluit in het Advertentieblad van de Republiek Suriname wordt bekendgemaakt.
- III. Afschrift van dit besluit te zenden aan het Onafhankelijk Kiesbureau, het Centraal Hoofdstembureau, het Hoofdstembureau van Kiesdistrict III, Nickerie, de Directeur van het Kabinet van de President van de Republiek Suriname.

Paramaribo, 28 april 2000

De President van de Republiek Suriname,

(DRS. J.A. WIJDENBOSCH)

Kab./Pres. No. 605/R.P.

DE PRESIDENT VAN REPUBLIEK SURINAME,

GELEZEN:

het beroepschrift van de politieke organisatie DNP 2000 d.d. 19 april 2000, ondertekend door het bestuur, hierna te noemen "appellante";

1. de door het Hoofdstembureau van Kiesdistrict VI, Commewijne, genomen beslissing d.d. 17 april 2000.

GELET OP:

1. de Grondwet van de Republiek Suriname (S.B. 1987 no. 116, gewijzigd bij S.B. 1992 no. 38);
2. het Decreet Politieke Organisatie (S.B. 1987 no. 61);
3. de Kiesregeling (geldende tekst S.B. 1996 no. 15);
4. het Kiesbesluit (geldende tekst S.B. 1996 no. 26).

OVERWEGENDE:

- dat het beroep is ingediend binnen de wettelijk gestelde termijn, weshalve het beroep ontvankelijk is;
- dat appellante bij schrijven d.d. 19 april 2000 in beroep is gekomen tegen de beslissing van het Hoofdstembureau van Kiesdistrict VI, Commewijne, genomen in de openbare vergadering van 17 april 2000, waarbij de kandidaat **Soebhas Ramsahai**, voorkomende op de kandidatenlijst voor de Ressortraad van het ressort Nieuw-Amsterdam voor de politieke organisatie DNP 2000, is geschrapt;
- dat de schrapping is gebaseerd op grond van het gestelde in artikel 66 lid 3 onder a van de Kiesregeling, aangezien de kandidaat voornoemd niet heeft overgelegd een verklaring dat hij in zijn kandidaatstelling voor de Ressortraad heeft bewilligd; dat de overgelegde bewilliging betreft de kandidatenlijst voor de Districtsraad ;

Kab./Pres. No. 605/R.P.

- dat appellante als grief heeft aangevoerd, dat de kandidaat voornoemd ten onrechte van de kandidatenlijst voor de Ressortraad van het voormeld ressort is geschrapt, aangezien volgens appellante bij de kandidaatstelling ten overstaan van het Hoofdstembureau voormeld een verklaring van bewilliging van de kandidaat voornoemd is overgelegd, waarop abusievelijk de bewilliging voor de kandidatenlijst voor de Districtsraad is aangegeven;
- dat het in deze gaat om een administratieve misslag, die redelijkerwijs gecorrigeerd moet kunnen worden;
- dat naar Ons oordeel het Hoofdstembureau voormeld met toepassing van de artikelen 63 en 64 van de Kiesregeling, de indieners van de kandidatenlijst in de gelegenheid had behoren te stellen om het gepleegde verzuim te zuiveren;

- dat het Ons redelijk voorkomt appellante te vragen alsnog bij het Hoofdstembureau voormeld schriftelijk aan te geven voor welke van de twee kandidatenlijsten de kandidaat voornoemd bewilligt;

BESLUIT:

III. Op grond van het bovenstaande het beroep van appellante voorwaardelijk gegrond te verklaren.

IV. De beslissing van het Hoofdstembureau van Kiesdistrict VI, Commewijne, inzake schrapping van **Ramsahai, Soebhas** te vernietigen en het Hoofdstembureau te gelasten voormelde kandidaat te handhaven op de door appellante op te geven kandidatenlijst, mits kandidaat voornoemd binnen twee dagen na dagtekening van dit besluit alsnog de daarvoor vereiste verklaring van bewilliging inlevert.

III Te bepalen, dat afschrift van dit besluit in het Advertentieblad van de Republiek Suriname wordt bekendgemaakt.

IV Afschrift van dit besluit te zenden aan het Onafhankelijk Kiesbureau, het Centraal Hoofdstembureau, het Hoofdstembureau van Kiesdistrict VI, Commewijne, de Directeur van het Kabinet van de President van de Republiek Suriname, de Directeur van Binnenlandse Zaken en aan appellante.

Paramaribo, 27 april 2000

De President van de Republiek Suriname,

(DRS. J.A. WIJDENBOSCH)

No.

DE PRESIDENT VAN REPUBLIEK SURINAME

GELEZEN:

**het beroepschrift van de politieke organisatie NAYA KADAM d.d. 19 april 2000,
ondertekend door het Bestuur,**

hierna te noemen ‘appellante;

1. de door het Hoofdstembureau van kieskring VIII, Para, genomen beslissing d.d. 17 april 2000.

GELET OP:

1. de Grondwet van de Republiek Suriname (S.B. 1987 no. 116, gewijzigd bij S.B. 1992 no. 38)
2. het Decreet Politieke Organisatie (S.B. 1987 no. 61);
3. de Kiesregeling (geldende tekst S.B. 1996 no. 15)
4. het Kiesbesluit (geldende tekst S,B, 1996 no. 26)

OVERWEGENDE:

1. dat het beroep is ingediend binnen de wettelijk gestelde termijn, weshalve het beroep ontvankelijk is;
2. dat appellante bij schrijven d.d. 19 april 2000 in beroep is gekomen tegen de beslissing van het Hoofdstembureau van Kieskring VIII, Para, genomen in de openbare vergadering van 17 april 2000 te Lelydorp, waarbij:
de kandidaat , de heer **Stuger Julius J.**, voorkomende op de kandidatenlijst voor De Nationale Assemblee van de politieke organisatie Naya Kadam in het voormelde Kiesdistrict is geschrapt;
3. dat de schrapping is gebaseerd op grond van het gestelde in artikel 50 lid 3 onder d van de Kiesregeling, aangezien de kandidaat voornoemd voorkomt op de kandidaatlijst van het district dat niet het zijne is;
4. dat appellante als grief heeft aangevoerd dat de kandidaat voornoemd ten onrechte van de kandidatenlijst voor de Nationale Assemblee van het voormeld Kiesdistrict is geschrapt, aangezien volgens appellante de kandidaat voornoemd langer dan twee jaar zijn hoofd-of werkelijk verblijf in het desbetreffend district heeft, dat appellante als grond aanvoert een door de Ressortheider van Carolina afgegeven Verklaring, waaruit blijkt dat kandidaat voornoemd vanaf 1996 als waarnemend Hoofd van de Johan Cheliusschool te Redi Doti werkt, aldaar woont c.q. gevestigd is en geïntegreerd is in de samenleving;
5. dat de grief gegrond is;
6. dat artikel 5 van de Kiesregeling luidt: “ Zij, die in het bevolkingsregister van een district opgenomen zijn, worden voor de toepassing van deze wet (dit decreet), behoudens bewijs van tegendeel, geacht hun hoofd-of werkelijk verblijf te hebben in dat district”;
7. dat artikel 69 van het Burgerlijk Wetboek luidt: “De verandering van woonplaats zal stand grijpen door de werkelijke woning in een andere plaats, gevoegd bij het voornemen om aldaar zijn hoofdverblijf te vestigen. Het bewijs van dat voornemen wordt uit de omstandigheden opgemaakt”;
8. dat de bovenaangehaalde wetten van doorslaggevende betekenis achten, de door omstandigheden bevestigde wil van de burger met betrekking tot zijn woonplaats waarbij in acht moet worden genomen dat het de burger zelf is die bepaalt waar hij woont en dat moet doorgeven aan de staat;

9. dat hetgeen door appellante is gesteld Ons juist voorkomt en vast staat kandidaat voornoemd economische binding heeft met het district Para, aldaar langer dan twee jaar is gevestigd met zijn gezin, deel uitmaakt van het maatschappelijk leven aldaar; dus ook de omstandigheden aangeven dat de kandidaat voornoemd aldaar al langer dan twee jar zijn hoofd-en werkelijk verblijf heeft en dus het district Para moet worden aangemerkt als het district dat het zijne is;
10. dat derhalve het beroep behoort te worden toegewezen.

BESLUIT:

I. Op grond van het bovenstaande het beroep van appellante gegrond te verklaren.

II. De beslissing van het Hoofdbestuur van Kiesdistrict VIII, Para, inzake schrapping van de kandidaat **Stuger, Julius J.** te vernietigen en het Hoofdstembureau te gelasten voormelde kandidaat wederom te doen opnemen op de kandidatenlijst van appellante.

III. Te bepalen, dat afschrift van deze resolutie in het Advertentieblad van de Republiek Suriname wordt bekendgemaakt.

III. Afschrift van de resolutie te zenden aan het Onafhankelijk Kiesbureau, het Centraal Hoofdstembureau, het Hoofdstembureau van Kiesdistrict VIII, Para, de Directeur van het Kabinet van de president van de Republiek Suriname, de Directeur van Binnenlandse Zaken en aan appellante.

De President van de Republiek Suriname,

(DRS. J.A. WIJDENBOSCH)

Kab./Pres. No. 598 / R.P..

DE PRESIDENT VAN REPUBLIEK SURINAME

HERLEZEN:

Het Presidentieel besluit van 27 april 2000, Kab./ Pres. No. 598 / R.P.

GELET OP:

1. de Grondwet van de Republiek Suriname (S.B. 1987 no. 116, gewijzigd bij S.B. 1992 no. 38)
2. het Decreet Politieke Organisatie (S.B. 1987 no. 61);
3. de Kiesregeling (geldende tekst S.B. 1996 no. 15)
4. het Kiesbesluit (geldende tekst S,B, 1996 no. 26)

OVERWEGENDE:

- dat in de formulering van de Overwegingen van het Presidentieel besluit van 27 april 2000, Kab./Pres. No. 598 / R.P., aangevende de beslissing van de President van de Republiek Suriname op het beroepschrift van de politieke organisatie Democraten van de 21ste Eeuw van 19 april 2000 de naam van de kandidaat, **Asmoredjo, W** in de zin, beginnende met tweede "dat", abusievelijk is weggelaten;
- dat deze onjuistheid dient te worden hersteld.

BESLUIT:

I. Op grond van het bovenstaande de formulering van de Overweging van het Presidentieel besluit d.d. 27 april 2000, Kab./ Pres. No. 598 / R.P., beginnende met tweede "dat" opnieuw vast te stellen, als volgt:

dat appellante bij schrijven d.d. 19 april 2000 in beroep is gekomen tegen de beslissing van het Hoofdstembureau van Kieskring II, Paramaribo, genomen in de openbare vergadering van 17 april 2000 te Lelydorp, waarbij:
de kandidaten , **Samijadi A, Kasanredjo, S.M., Sanwirjatmo, R.S., Asmoredjo, W., Djasmo H.S., Soerjanom, N., Kasanradjie, S., Paimo geb. Madja, T.M., Kartoredjo, F.S., Rabidin, S.**, voorkomende op de kandidatenlijst voor de Ressortraad van het ressort Koewarasan van de politieke organisatie D21 in het voormelde Kiesdistrict zijn geschrapt;

II. Te bepalen, dat afschrift van deze resolutie in het Advertentieblad van de Republiek Suriname wordt bekendgemaakt.

III. Afschrift van de resolutie te zenden aan het Onafhankelijk Kiesbureau, het Centraal Hoofdstembureau, het Hoofdstembureau van Kieskring II, district Wanica, de Directeur van het Kabinet van de president van de Republiek Suriname, de Directeur van Binnenlandse Zaken en aan appellante.

De President van de Republiek Suriname,

(DRS. J.A. WIJDENBOSCH)

PRESIDENT VAN DE
REPUBLIC SURINAME

Paramaribo, 28 april 2000

Aan
Het Bestuur van de
BASISPARTIJ VOOR VERNIEUWING EN DEMOCRATIE (B.V.D.)
Toenalaan 7
Paramaribo

Mijne Heren,

In antwoord op uw ongedagtekende brief, op mijn Kabinet ingekomen op 14 april 2000, betreffende uw verzoek om de volgorde van de op de door U bij het Hoofdstembureau van het Kiesdistrict Coronie ingediende Kandidatenlijsten, te wijzigen of te doen wijzigen, moge ik U hierbij berichten dat de wet mij geen ruimte biedt om anders dan als beroepsinstantie daarop in te gaan.

De President

No.

Paramaribo, april 2000

DE PRESIDENT VAN REPUBLIEK SURINAME

GELEZEN:

het beroepschrift van de politieke organisatie NIEUW FRONT, vertegenwoordigd door de Nationale Partij Suriname d.d. 20 april 2000, hierna te noemen 'appellante;

1. de door het Hoofdstembureau van Kiesdistrict IX, Brokopondo, genomen beslissing d.d. 17 april 2000.

GELET OP:

1. de Grondwet van de Republiek Suriname (S.B. 1987 no. 116, gewijzigd bij S.B. 1992 no. 38)
2. het Decreet Politieke Organisatie (S.B. 1987 no. 61);
3. de Kiesregeling (geldende tekst S.B. 1996 no. 15)
4. het Kiesbesluit (geldende tekst S,B, 1996 no. 26)

OVERWEGENDE:

1. dat het beroep is ingediend binnen de wettelijk gestelde termijn, weshalve het beroep ontvankelijk is;
2. dat appellante bij schrijven d.d. 20 april 2000 in beroep is gekomen tegen de beslissing van het Hoofdstembureau van Kiesdistrict IX, Brokopondo, genomen in de openbare vergadering van 17 april 2000, waarbij:
de kandidate , **Klassie, Rosita H.**, voorkomende op de kandidatenlijst voor de Ressortraad van het ressort Brownsberg van de politieke organisatie NIEUW FRONT in het voormelde Kiesdistrict is geschrapt;
3. dat de schrapping is gebaseerd op grond van het gestelde in artikel 66 lid 3 onder b van de Kiesregeling, aangezien kandidate voornoemd voorkomt op de kandidatenlijst voor de Ressortraad van het ressort Brownsberg voor de politieke organisatie NIEUW FRONT en ook voorkomt op de kandidatenlijst voor de Ressortraad in het voormelde ressort voor de politieke organisatie B.V.D. in het voormeld Kiesdistrict;
4. dat appellante als grief heeft aangevoerd dat de kandidate voornoemd ten onrechte van de kandidatenlijst voor de Ressortraad van de ressorten voormeld is geschrapt, aangezien volgens appellante de kandidate voornoemd tegenover haar verklaard heeft dat zij slechts de kandidatenlijst voor de Ressortraad van Brownsberg van de politieke organisatie NIEUW FRONT heeft bewilligd;
5. dat de grief van appellante door de politieke organisatie B.V.D.. niet is bestreden, althans niet door terzake bevoegden, daar zij tegen de beslissing van het Hoofdstembureau niet in beroep is gekomen, waardoor het beroep van appellante Ons noch onrechtmatig noch ongegrond voorkomt en Wij het ervoor houden dat de kandidate voornoemd heeft bewilligd in haar kandidaatstelling alleen op de kandidatenlijst voor de Ressortraad van het ressort Brownsberg van de politieke organisatie NIEUW FRONT;

BESLUIT:

- I. *Op grond van het bovenstaande het beroep van appellante gegrond te verklaren.*
- II. De beslissing van het Hoofdbestuur van Kiesdistrict IX, Brokopondo,

inzake schrapping van **Klassie, Rosita H.**, te vernietigen en het Hoofdstembureau te gelasten voormelde kandidate wederom te doen opnemen op de kandidatenlijst van appellante.

III. Te bepalen, dat afschrift van deze resolutie in het Advertentieblad van de Republiek Suriname wordt bekendgemaakt.

III. Afschrift van de resolutie te zenden aan het Onafhankelijk Kiesbureau, het Centraal Hoofdstembureau, het Hoofdstembureau van Kiesdistrict IX, Brokopondo, de Directeur van het Kabinet van de president van de Republiek Suriname, de Directeur van Binnenlandse Zaken en aan appellante.

De President van de Republiek Suriname,

(DRS. J.A. WIJDENBOSCH)

No.

DE PRESIDENT VAN REPUBLIEK SURINAME

GELEZEN:

het beroepschrift van de politieke organisatie DNP-2000 d.d. 19 april 2000, ondertekend door de voorzitter,

hierna te noemen 'appellante;

1. de door het Hoofdstembureau van Kiesdistrict VIII, district Para, genomen beslissing d.d. 17 april 2000.

GELET OP:

1. de Grondwet van de Republiek Suriname (S.B. 1987 no. 116, gewijzigd bij S.B. 1992 no. 38)
2. het Decreet Politieke Organisatie (S.B. 1987 no. 61);
3. de Kiesregeling (geldende tekst S.B. 1996 no. 15)
4. het Kiesbesluit (geldende tekst S,B, 1996 no. 26)

OVERWEGENDE:

1. dat het beroep is ingediend binnen de wettelijk gestelde termijn, weshalve het beroep ontvankelijk is;
2. dat appellante bij schrijven d.d. 19 april 2000 in beroep is gekomen tegen de beslissing van het Hoofdstembureau van Kiesdistrict VIII, district Para, genomen in de openbare vergadering van 17 april 2000 te Lelydorp, waarbij: de kandidaat , de **Mw. Orban, Sibilia Anna**, voorkomende op de kandidatenlijst voor de Ressortraad van het ressort Bigi-Poika van de politieke organisatie DNP-2000 in het voormelde Kiesdistrict is geschrapt;
3. dat de schrapping is gebaseerd op grond van het gestelde in artikel 66 lid 3 onder d van de Kiesregeling, aangezien de kandidate voornoemd voorkomt op de kandidaatlijst van het ressort (Bigi-Pioka) dat niet het hare is;
4. dat appellante als grief heeft aangevoerd dat de kandidate voornoemd ten onrechte van de kandidatenlijst voor de Ressortraad van het voormeld ressort is geschrapt, aangezien volgens appellante de kandidate voornoemd wel haar hoofd-of werkelijk verblijf in het desbetreffend ressort heeft;
5. dat uit een terzake ingesteld plaatselijk onderzoek (politierapport d.d.26 april 2000) blijkt dat kandidate voornoemd sinds 1995 ingeschreven staat te Pikien Saron, doch al langer dan twee jar woont aan de Sewtahalweg No. 14 in het ressort Onverwacht en geen enkele binding mer met de gemenschap te Pikien Saron heeft;
6. dat de onderzochte feiten en omstandigheden Ons geen aanleiding geven om het resort Bigi Poika aan te merken als het resort dat het hare is
7. dat derhalve het beroep behoort te worden afgewezen.

BESLUIT:

I. Op grond van het bovenstaande het beroep van appellante gegrond te verklaren.

II. De beslissing van het Hoofdbestuur van Kieskring VIII, district Para, inzake schrapping van **Mw. Orban, Sibilia Anna** te honoreren

III. Te bepalen, dat afschrift van deze resolutie in het Advertentieblad van de Republiek Suriname wordt bekendgemaakt.

III. Afschrift van de resolutie te zenden aan het Onafhankelijk Kiesbureau, het Centraal Hoofdstembureau, het Hoofdstembureau van Kieskring VIII, district Para, de Directeur van het Kabinet van de president van de Republiek Suriname, de Directeur van Binnenlandse Zaken en aan appellante.

De President van de Republiek Suriname,

(DRS. J.A. WIJDENBOSCH)

DE PRESIDENT VAN REPUBLIEK SURINAME

GELEZEN:

het beroepshrift van de politieke organisatie PENDAWA LIMA d.d.

19 april 2000, ondertekend door de voorzitter, hierna te noemen
“appellante”;

1. de door het Hoofdstembureau van Kiesdistrict I, Paramaribo, genomen beslissing d.d. 17 april 2000.

GELET OP:

1. de Grondwet van de Republiek Suriname (S.B. 1987 no. 116, gewijzigd bij S.B. 1992 no. 38)
2. het Decreet Politieke Organisatie (S.B. 1987 no. 61);
3. de Kiesregeling (geldende tekst S.B. 1996 no. 15)
4. het Kiesbesluit (geldende tekst S,B, 1996 no. 26)

OVERWEGENDE:

1. dat het beroep is ingediend binnen de wettelijk gestelde termijn, weshalve het beroep ontvankelijk is;
2. dat appellante bij Ons in beroep is gekomen tegen de beslissing van het Hoofdstembureau van Kiesdistrict I, Paramaribo, om de kandidaten **Sanamin Djoeli, Goossen Angela, Soentik geb. Sapei, R.**, die zijn opgebracht op de kandidatenlijst van zowel De Nationale Assemblee als op kandidatenlijst van de Districtsraad van het Kiesdistrict Paramaribo, van de kandidatenlijsten te schrappen, omdat de kandidaten voornoemd op meer dan een lijst zijn opgebracht;
3. dat appellante tegen de schrapping de volgende grieven aanvoert:
 - C. “De voortdurende en gebruikelijke voortzetting van een bepaald gedragspatroon tijdens voorgaande verkiezingen maakt het tot onderdeel van ons gewoonterecht dat kandidaten van een partij in de gelegenheid worden gesteld om op meerdere niveau’s (DNA, RR, DR) van dezelfde partij als kandidaat te worden gesteld”.
 - D. “De praktijk wijst uit dat door enkele Hoofdstembureau’s (o.a. Wanica) art. 41 lid 3 Kiesregeling niet wordt toegepast terwijl andere Hoofdstembureau’s – waaronder Para en Paramaribo – zoals eerder aangehaald wel strenge toepassing hanteren van dit artikel.
In het belang van de rechtszekerheid en rechtsgeldigheid is het dringend noodzakelijk dat er van staatswege een uniforme gedragslijn wordt toegepast met betrekking tot de vereisten van kandidaatstelling ex. Art. Kiesregeling.
4. dat appellante in punt 3 van het bovenvermelde beroepshrift stelt:
“Indien überhaupt mocht voorkomen dat een kandidaat zowel op DNA-niveau als op DR of RR-niveau’s gekozen wordt, zijn de (politieke) consequenties dan helemaal voor rekening van de politieke partij in kwestie. De kandidaat in kwestie maakt dan de keus op welk niveau van volksvertegenwoordiging hij of zij wenst te participeren”
5. dat de grieven ongegrond zijn;
6. dat toch in de artikelen 41 lid 3, 58 lid 2 en 73 lid 3 van de Kiesregeling is bepaald dat de naam van eenzelfde kandidaat niet mag voorkomen op meer dan een lijst en dat derhalve het opbrengen van eenzelfde kandidaat op drie lijsten tegen de voormelde bepalingen indruist;

7. dat deze bepalingen juist in de wet zijn opgenomen om ervoor te zorgen dat wanneer een kiezer een kandidaat kiest als ressortraadslid hij/zij zeker van is dat die kandidaat ook werkelijk een ressortraadslid is en geen lid van een ander vertegenwoordigend lichaam;
8. dat derhalve aan een kandidaat, anders dan het onder punt 3 van het beroepshrift gestelde de daar bedoelde vrije keus niet toekomt, en ook niet in de wet is vastgelegd, omdat niet de kandidaat bepaalt van welk vertegenwoordigend lichaam hij/zij lid wordt, maar de kiezer; de kandidaat kan zich alleen maar aanbieden, doch de kiezer bepaalt; het is de kiezer die een duidelijke keus maakt;
9. dat het gestelde in grief A onjuist is omdat toch duidelijk in de wet is aangegeven dat de naam van eenzelfde kandidaat niet mag voorkomen op meer dan een lijst, hetgeen nu wel in strijd met de wet is geschied, terwijl het gestelde in grief B niet kan worden gehanteerd, zijnde een handeling tegen de wet;
10. dat echter de gestelde grieven Ons wel ertoe hebben bewogen om te beslissen appellante alsnog in de gelegenheid te stellen aan Ons mede te delen op welke lijst zij de bedoelde kandidaten gehandhaafd wenst te zien;
11. dat appellante – gebruik makend van de geboden gelegenheid – Ons te kennen hebben gegeven om de kandidaten voornoemd te handhaven op de kandidatenlijst van De Nationale Assemblee en wel als Plaatsvervangende kandidaten;
12. dat nochtans Ons voorkomt het beroep toe te wijzen.

BESLUIT:

I. Op grond van het vorenstaande het beroep gegrond te verklaren.

*II. Het Hoofdstembureau te gelasten om de kandidaten **Sanamin Djoeli, Goossen Angela, Soentik geb. Sapei, R** voornoemd wederom op te brengen op de kandidatenlijst van appellante voor De Nationale Assemblee als Plaatsvervangende kandidaten.*

a.

III. Te bepalen, dat afschrift van deze resolutie in het Advertentieblad van de Republiek Suriname wordt bekendgemaakt.

IV. Afschrift van de resolutie te zenden aan het Onafhankelijk Kiesbureau, het Centraal Hoofdstembureau, het Hoofdstembureau van Kieskring I, Paramaribo, de Directeur van het Kabinet van de president van de Republiek Suriname, de Directeur van Binnenlandse Zaken en aan appellante.

De President van de Republiek Suriname,

(DRS. J.A. WIJDENBOSCH)

Kab./Pres. No. 604/R.P.

DE PRESIDENT VAN REPUBLIEK SURINAME,

GELEZEN:

het beroepschrift van de politieke organisatie Naya Kadam d.d. 19 april 2000, ondertekend door de Voorzitter, hierna te noemen "appellante";

1. de door het Hoofdstembureau van Kiesdistrict VIII, Para, genomen beslissing d.d. 17 april 2000.

GELET OP:

1. de Grondwet van de Republiek Suriname (S.B. 1987 no. 116, gewijzigd bij S.B. 1992 no. 38) ;
2. het Decreet Politieke Organisatie (S.B. 1987 no. 61);
3. de Kiesregeling (geldende tekst S.B. 1996 no. 15);
4. het Kiesbesluit (geldende tekst S.B. 1996 no. 26).

OVERWEGENDE:

- dat het beroep is ingediend binnen de wettelijk gestelde termijn, weshalve het beroep ontvankelijk is;
- dat appellante bij schrijven d.d. 19 april 2000 in beroep is gekomen tegen de beslissing van het Hoofdstembureau van Kiesdistrict VIII, Para, genomen in de openbare vergadering van 17 april 2000 te Onverwacht, waarbij de kandidaat, **Ramjiawan, Ruben H.**, voorkomende op de kandidatenlijst voor de Ressortraad van het ressort La Vigilantia voor de politieke organisatie Naya Kadam in het voormeld Kiesdistrict, is geschrapt;

Kab./Pres. No. 604/R.P.

- dat de schrapping is gebaseerd op grond van het gestelde in artikel 66 lid 3 onder b van de Kiesregeling, aangezien de kandidaat voornoemd voorkomt op zowel de kandidatenlijst voor de Ressortraad van het voormeld ressort voor de politieke organisatie Naya Kadam, als de kandidatenlijst voor de Districtsraad (Plaatsvervanger) van dezelfde politieke organisatie;
- dat appellante als grief heeft aangevoerd, dat de kandidaat voornoemd ten onrechte van de kandidatenlijst voor de Ressortraad van het ressort Para-Noord in voornoemd Kiesdistrict, is geschrapt, aangezien volgens appellante de kandidaat voornoemd tegenover haar verklaard heeft dat hij slechts de kandidatenlijst van de politieke organisatie Naya Kadam bewilligt;
- dat appellante niet afdoende heeft aangegeven voor welke kandidatenlijst de kandidaat voornoemd bewilligt;

- dat het Ons redelijk voorkomt appellante te vragen alsnog bij het Hoofdstembureau voormeld schriftelijk aan te geven voor welke van de twee kandidatenlijsten de kandidaat voornoemd bewilligt;

BESLUIT:

V. *Op grond van het bovenstaande het beroep van appellante voorwaardelijk gegrond te verklaren.*

VI. De beslissing van het Hoofdstembureau van Kiesdistrict VIII, Para, inzake schrapping van **Ramjiawan, Ruben H.** te vernietigen en het Hoofdstembureau te gelasten voormelde kandidaat te handhaven op de door appellante op tegeven kandidatenlijst, mits kandidaat voornoemd binnen twee dagen na dagtekening van dit besluit alsnog de daarvoor vereiste verklaring van bewilliging inlevert. appellante.

VII. Te bepalen, dat afschrift van dit besluit in het Advertentieblad van de Republiek Suriname wordt bekendgemaakt.

VIII. Afschrift van dit besluit te zenden aan het Onafhankelijk Kiesbureau, het Centraal Hoofdstembureau, het Hoofdstembureau van Kiesdistrict VIII, Para, de Directeur van het Kabinet van de President van de Republiek Suriname, de Directeur van Binnenlandse Zaken en aan appellante.

Paramaribo, 27 april 2000

De President van de Republiek Suriname,

(DRS. J.A. WIJDENBOSCH)

No.

DE PRESIDENT VAN REPUBLIEK SURINAME

GELEZEN:

**het beroepschrift van de politieke organisatie NAYA KADAM d.d. 19 april 2000,
ondertekend door de voorzitter,**

hierna te noemen 'appellante;

1. de door het Hoofdstembureau van kieskring VIII, district Para, genomen beslissing d.d. 17 april 2000. genomen

GELET OP:

1. de Grondwet van de Republiek Suriname (S.B. 1987 no. 116, gewijzigd bij S.B. 1992 no. 38)
2. het Decreet Politieke Organisatie (S.B. 1987 no. 61);
3. de Kiesregeling (geldende tekst S.B. 1996 no. 15)
4. het Kiesbesluit (geldende tekst S.B. 1996 no. 26)

OVERWEGENDE:

1. dat het beroep is ingediend binnen de wettelijk gestelde termijn, weshalve het beroep ontvankelijk is;
2. dat appellante bij schrijven d.d. 19 april 2000 in beroep is gekomen tegen de beslissing van het Hoofdstembureau van Kieskring VIII, district Para, genomen in de openbare vergadering van 17 april 2000 te Lelydorp, waarbij: de kandidaat, de heer **Stuger Filemona S.**, voorkomende op de kandidatenlijst voor de Ressortraad van het ressort Carolina van de politieke organisatie NAYA KADAM in het voormelde ressort is geschrapt;
3. dat de schrapping is gebaseerd op grond van het gestelde in artikel 66 lid 3 onder b van de Kiesregeling, aangezien de kandidaat voornoemd voorkomt op de kandidatenlijst voor de kandidatenlijst voor Districtsraad voor de politieke organisatie Naya Kadam en ook voorkomt op de kandidatenlijst voor de Ressortraad van het ressort Carolina voor de politieke organisatie DNP-2000 en eveneens voorkomt op de kandidatenlijst voor de Ressortraad van de politieke organisatie Millennium Combinatie (M.C.);
4. dat appellante als grief heeft aangevoerd dat de kandidaat voornoemd ten onrechte van de kandidatenlijst voor de ressortraad van het resort Para-Noord in voornoemd Kiesdistrict is geschrapt, aangezien volgens appellante de kandidaat voornoemd tegenover haar verklaard heeft dat zij slechts de kandidatenlijst van de politieke organisatie Naya Kadam bewilligt;
5. dat appellante een verklaring heeft overgelegd waaruit blijkt dat candidate voornoemd slechts voor de kandidatenlijst van de politieke organisatie Naya Kadam heft bewilligd en zich daarbij perssteert;
6. dat ook de politieke organisatie DNP-2000 in beroep is gekomen tegen de beslissing van het Hoofdstembureau voormeld om candidate voornoemd te schrappen van de kandidatenlijst voor de kandidatenlijst van het ressort Carolina, evenwel zonder een nieuwe bewilliging dan wel een Verklaring, waaruit zou moeten blijken dat candidate voornoemd in haar kandidatuur op de kandidatenlijst van de politieke organisatie DNP-2000 persisteert;
7. dat de politiekeorganisatie Millennium Combinatie niet in beroep is gekomen tegen het schrappen van de candidate voornoemd van de kandidatenlijst van de

politieke organisatie Millennium Combinatie door het Hoofdstembureau voormeld

- ;
8. dat Wij het ervoor houden dat de kandidate voornoemd heeft bewilligd in haar kandidaatstelling alleen op de kandidatenlijst voor de Dstrictsraad van de politieke organisatie Naya Kadam in het kiesdistrict Para;

BESLUIT:

I. Op grond van het bovenstaande het beroep van appellante gegrond te verklaren.

II. De beslissing van het Hoofdbestuur van Kieskring VIII, district Para, inzake schrapping van **Stuger, Filemona Silvy** te vernietigen en het Hoofdstembureau te gelasten voormelde kandidate te handhaven op de kandidaatlijst van appellante.

III. Te bepalen, dat afschrift van deze resolutie in het Advertentieblad van de Republiek Suriname wordt bekendgemaakt.

III. Afschrift van de resolutie te zenden aan het Onafhankelijk Kiesbureau, het Centraal Hoofdstembureau, het Hoofdstembureau van Kieskring VIII, district Para, de Directeur van het Kabinet van de president van de Republiek Suriname, de Directeur van Binnenlandse Zaken en aan appellante.

De President van de Republiek Suriname,

(DRS. J.A. WIJDENBOSCH)

No.

DE PRESIDENT VAN REPUBLIEK SURINAME

GELEZEN:

het beroepschrift van de politieke organisatie DEMOCRATEN 21STE EEW (D21) d.d. 19 april 2000, ondertekend door het bestuur, hierna te noemen “appellante”;

1. de door het Hoofdstembureau van Kiesdistrict VI, Commewijne, genomen beslissing d.d. 17 april 2000.

GELET OP:

1. de Grondwet van de Republiek Suriname (S.B. 1987 no. 116, gewijzigd bij S.B. 1992 no. 38);
2. het Decreet Politieke Organisatie (S.B. 1987 no. 61);
3. de Kiesregeling (geldende tekst S.B. 1996 no. 15);
4. het Kiesbesluit (geldende tekst S.B. 1996 no. 26).

OVERWEGENDE:

1. dat het beroep is ingediend binnen de wettelijk gestelde termijn, weshalve het beroep ontvankelijk is;
2. dat appellante bij schrijven d.d. 19 april 2000 in beroep is gekomen tegen de beslissing van het Hoofdstembureau van Kiesdistrict VI, Commewijne, genomen in de openbare vergadering van 17 april 2000, waarbij:
de kandidaat **Tomo, Hendrik Boimin**, voorkomende op de kandidatenlijst voor de Districtsraad van het de politieke organisatie Democraten 21ste Eeuw in het voormelde Kiesdistrict is geschrapt;
3. dat de schrapping is gebaseerd op grond van het gestelde in artikel 50 lid 3 onder a van de Kiesregeling, aangezien de kandidaat voornoemd niet heeft overgelegd een verklaring dat hij in zijn kandidaatstelling heeft bewilligd; dat de overgelegde bewilliging betreft de kandidatenlijst van De Nationale Assemblée, terwijl kandidaat voornoemd niet als kandidaat is opgebracht op de voormelde kandidatenlijst;
4. dat appellante als grief heeft aangevoerd dat de kandidaat voornoemd ten onrechte van de kandidatenlijst voor de Ressortraad van het voormeld ressort is geschrapt, aangezien volgens appellante bij de kandidaatstelling ten overstaan van het Hoofdstembureau voormeld een verklaring van bewilliging van de kandidaat voornoemd is overgelegd, waarop abusievelijk de bewilliging voor de kandidatenlijst van De Nationale Assemblée is aangegeven;
5. dat naar Ons oordeel het Hoofdstembureau voormeld met toepassing van de artikelen 63 en 64 van de Kiesregeling, de indieners van de kandidatenlijst in de gelegenheid had behoren te stellen om het gepleegde verzuim te zuiveren;
6. dat het besluit van het Hoofdstembureau voormeld geen stand houdt;
7. dat appellante in beroep alsnog de verklaring heeft overgelegd, waaruit blijkt dat de kandidaat voornoemd bewilligt voor de kandidatenlijst voor Districtsraad van de voormelde politieke organisatie;

8. dat derhalve het beroep behoort te worden toegewezen.

BESLUIT:

I. Op grond van het bovenstaande het beroep van appellante gegrond te verklaren.

II. De beslissing van het Hoofdbestuur van Kiesdistrict VI, Commewijne, inzake schrapping van **Tomo, Hendrik Boimin**, te vernietigen en het Hoofdstembureau te gelasten voormelde kandidaat wederom te doen opnemen op de kandidatenlijst voor Districtsraad van appellante in het voormelde Kiesdistrict

III. Te bepalen, dat afschrift van deze resolutie in het Advertentieblad van de Republiek Suriname wordt bekendgemaakt.

III. Afschrift van de resolutie te zenden aan het Onafhankelijk Kiesbureau, het Centraal Hoofdstembureau, het Hoofdstembureau van Kiesdistrict VI, Commewijne, de Directeur van het Kabinet van de president van de Republiek Suriname, de Directeur van Binnenlandse Zaken en aan appellante.

De President van de Republiek Suriname,

(DRS. J.A. WIJDENBOSCH)